

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Економічний факультет
Кафедра обліку і оподаткування

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

на тему:

**“ Облік та аналіз доходів, витрат та фінансових результатів діяльності
комерційних банків ”**

Виконала: студентка групи ОО-42
спеціальності 071 “Облік і оподаткування”
Калинюк Анастасія Іванівна

Науковий керівник: к.е.н., Смушак М.В.
Рецензент: к.е.н. доц. Ємець О.І.

Економічний факультет
Кафедра обліку і оподаткування
Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Спеціальність 071 “Облік і оподаткування”

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____
(підпис)

Баланюк І.Ф.

(прізвище, ініціали)

“ 29 ” листопада 2023 р.

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТА

Калинюк Анастасія Іванівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Облік та аналіз доходів, витрат та фінансових результатів діяльності комерційних банків

керівник роботи кандидат економічних наук Смушак Михайло Володимирович

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

2. Перелік питань, які потрібно розробити: розглянути основні поняття щодо обліку доходів та витрат у комерційних банках, визначити фінансового результату підприємства, напрями аналізу фінансової діяльності банку, сутність комерційних банків, класифікацію та види комерційних банків, принципи діяльності комерційних банків

3. Дата видачі завдання 04.12.2023 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Облік та аналіз доходів комерційних банків	17.02.2024 р.	
2	Оцінка фінансових результатів діяльності комерційного банку	18.03.2024 р.	
3	Діяльність комерційних банків	19.04.2024 р.	

Студент _____ Калинюк Анастасія Іванівна

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____ Смушак Михайло Володимирович

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Економічний факультет
Кафедра обліку і оподаткування

ВІДГУК
на кваліфікаційну роботу
студентки групи ОО-42 Калинюк Анастасії Іванівної
на тему: “ **Облік та аналіз доходів, витрат та фінансових результатів діяльності комерційних банків** ”

Кваліфікаційна робота на тему: “ Облік та аналіз доходів, витрат та фінансових результатів діяльності комерційних банків ” є актуальним щоб дослідити як комерційні банки відіграють важливу роль у фінансовій системі, забезпечуючи фінансові послуги для корпоративних клієнтів, фізичних осіб та держави. Аналізувати їхній фінансовий стан та ефективність діяльності що необхідна для прийняття стратегічних рішень.

Робота виконана відповідно до мети та завдань на основі використання матеріалів діяльності Рахівського відділення КБ «ПриватБанку».

Мета роботи полягає в узагальненні і систематизації теоретичних знань щодо управління фінансовими результатами комерційних банків.

Загальний висновок. Кваліфікаційна робота Калинюк Анастасії Іванівни на тему «Облік та аналіз доходів, витрат та фінансових результатів діяльності комерційних банків» є завершеним, самостійно проведеним науковим дослідженням, за змістом та оформленням відповідає вимогам методичних рекомендацій , а автор роботи заслуговує на присудження першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальністю 071 "Облік і оподаткування"

Рекомендується до захисту з оцінкою «добре».

Науковий керівник

кандидат економічних наук

Прикарпатського національного

університету імені Василя Стефаника _____ Смушак М.В.

«28» травня 2024р.

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Економічний факультет

Кафедра обліку і оподаткування

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну роботу

студентки економічного факультету Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника

Калинюк Анастасії Іванівної

на тему: “ **Облік та аналіз доходів, витрат та фінансових результатів
діяльності комерційних банків** ”

Кваліфікаційна робота, яку подано на рецензію, виконана у відповідності до завдання, в повному обсязі у встановлений термін. Робота складається з таких основних розділів: вступ, облік та аналіз доходів комерційних банків , оцінка фінансових результатів діяльності комерційного банку , діяльність комерційних банків висновки, перелік джерел , додатки.

Актуальність теми. Аналіз доходів, витрат та фінансових результатів діяльності комерційних банків є ключовою темою у сучасному світі. Комерційні банки відіграють важливу роль у фінансовій системі.

Загальний висновок і оцінка кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота Калинюк Анастасії Іванівни на тему «Облік та аналіз доходів, витрат та фінансових результатів діяльності комерційних банків» відповідає вимогам, що ставляться до кваліфікаційних робіт, проведені дослідження носять закінчений характер і можуть бути представлені до захисту з позитивною оцінкою, а її автор заслуговує на присудження першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування».

Рецензент:

кандидат економічних наук, доцент кафедри теоретичної і прикладної економіки.

Прикарпатського національного

університету імені Василя Стефаника

_____ Ємець О.І.

«29» травня 2024р.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО РЕЗУЛЬТАТУ ДІЯЛЬНОСТІ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ	7
1.1.Сутнісна характеристика фінансових результатів банку та визначення її основних індикаторів	7
1.2.Характеристика складових системи управління прибутком банку	12
1.3. Формування аналітичного підґрунтя оцінки фінансових результатів комерційного банку.....	17
РОЗДІЛ 2 ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АТ КБ «ПРИВАТБАНК»	21
2.1. Організаційно-економічна характеристика АТ КБ «ПриватБанк».....	21
2.2. Аналіз доходів та витрат АТ КБ «ПриватБанк»	26
2.3. Аналіз абсолютних та відносних показників прибутку комерційного Банку	34
РОЗДІЛ 3 НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	41
3.1. Економіко-математична модель підвищення прибутковості комерційного банку	41
3.2. Напрями підвищення ефективності складових механізму управління прибутком банку	47
3.3. Формування стратегії, орієнтованої на підвищення прибутку АТ КБ «ПриватБанк»	50
ВИСНОВКИ.....	55
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	58

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Облік та аналіз доходів, витрат та фінансових результатів діяльності комерційних банків є дуже важливою і актуальною темою у сучасному світі фінансів і банкінгу. Комерційні банки відіграють ключову роль у фінансовій системі країни, забезпечуючи різноманітні фінансові послуги для корпоративних клієнтів, фізичних осіб та держави. У зв'язку з цим, важливо аналізувати їх фінансовий стан та ефективність діяльності.

Однією з головних причин актуальності дослідження цієї теми є постійні зміни в умовах фінансового ринку та регулятивному середовищі. Комерційні банки стикаються з різними викликами і загрозами, такими як спад кон'юнктури, зміни відсоткових ставок, поява конкурентів іншого типу (наприклад, фінтех компаній), ризик несплати боржників, інфляція, геополітичні та економічні кризи, тому важливо відслідковувати та аналізувати фінансові показники банків для ефективного управління їх діяльністю та прийняття стратегічних рішень.

Дослідження обліку та аналізу доходів, витрат та фінансових результатів діяльності комерційних банків також актуальне через важливість фінансової стійкості банківської системи в цілому. В останні роки світ став свідком ряду фінансових криз, які мали серйозний вплив на банківську систему багатьох країн. За таких умов важливо мати ефективний механізм моніторингу та аналізу фінансових показників банків для запобігання фінансовим проблемам та забезпечення стабільності фінансових установ.

Дослідження в області обліку та аналізу доходів, витрат та фінансових результатів діяльності комерційних банків має актуальність також у контексті змін у регулюванні фінансового сектору та в сфері міжнародних стандартів фінансової звітності. У зв'язку зі зростанням глобалізації та інтеграції ринків, банки змушені дотримуватися всіх вимог регуляторів, стандартів фінансової звітності та внутрішнього контролю. Тому облік та аналіз фінансових

показників є ключовим елементом для внутрішнього управління та забезпечення дотримання всіх вимог законодавства.

Дослідження в цій області також є актуальним через необхідність оптимізації фінансових процесів та забезпечення конкурентоспроможності банків на ринку. В умовах посиленої конкуренції банки змушені шукати нові шляхи залучення клієнтів, оптимізувати витрати та збільшувати прибутковість. Аналіз доходів, витрат та фінансових результатів діяльності дозволяє виявити слабкі місця в діяльності банку та прийняти ефективні заходи для його покращення.

Крім того, актуальність дослідження в цій області визначається також швидкими змінами в технологічному секторі та впровадженням цифрових інновацій у банківській галузі. Нові технології, такі як блокчейн, штучний інтелект, фінтех додатки, змінюють способи, якими банки ведуть свою діяльність, змінюючи стандартні банківські моделі. Облік та аналіз фінансових показників стає важливим інструментом для виявлення нових можливостей та прогнозування можливих загроз, пов'язаних з цифровою трансформацією в банківському секторі.

Також варто зазначити, що дослідження обліку та аналізу доходів, витрат та фінансових результатів діяльності комерційних банків має важливі економічні і соціальні наслідки. Стан фінансової системи їх вплив на економічну стабільність країни та благополуччя громадян. Якщо банки ефективно виконують свої функції, це сприяє розвитку підприємництва, залученню інвестицій та стимулюванню економічного зростання. У той же час, проблеми в банківській сфері можуть призвести до кризових ситуацій, які негативно впливають на фінансову систему країни та загальну стабільність економіки.

Об'єктом дослідження є фінансова діяльність АТ КБ "ПриватБанк".

Предмет дослідження: аналіз економічних відносин банку, теоретичні і практичні проблеми при зростанні прибутковості комерційних банків у сучасних умовах в Україні, а також оцінка фінансових результатів.

роботи полягає в узагальненні і систематизації теоретичних знань щодо управління фінансовими результатами комерційних

Відповідно до мети поставлені такі завдання:

- описати джерела прибутку, основні показники рентабельності та шляхи підвищення;
- дослідити прибуток як економічну категорію;
- здійснити організаційно-економічну характеристику АТ КБ «ПриватБанк»;
- зробити економіко-математичну модель прибутковості АТ КБ «ПриватБанк»;
- виділити основні шляхи підвищення фінансових результатів комерційними банками;
- провести аналіз та оцінку фінансових результатів АТ КБ «ПриватБанк»;
- надати пропозиції щодо збільшення прибутковості АТ КБ «ПриватБанк»;

Під час виконання роботи застосовані методи синтезу, аналізу, конкретизації, а також для наочності були застосована табличні і графічні методи, горизонтальний і вертикальний аналізи доходів і видатків, SWOT-

аналіз і методи математичного моделювання. Викладений матеріал у дипломній роботі спирається на нормативно-правову базу України, Укази Президента, Закони України щодо регулювання банківської діяльності, постанови та положення НБУ, аналітичні дані Асоціації Українських банків (АУБ), наукова, навчальна, періодична література, ресурси інтернету, внутрішні нормативні документи і фінансова звітність АТ КБ «ПриватБанк».

Інформаційна база дослідження. Переглянута у працях щодо проблеми організації та методики фінансового результату, доходів, витрат банків, які були розглянуті в працях таких науковців як А.П. Аксенов, О.И. Волков, В.Д. Грибов, С.Ф. Подкропивний, В.В. Жидалева, А.С. Пасічник, А.М. Герасимович, М.Т. Білухи, О.С. Бородкіна й інших.

Практичне значення одержаних результатів. В даній магістерській роботі здійснені практичні підходи, одержані результати яких являються базою для збільшення прибутковості АТ КБ «ПриватБанк». Висновки та пропозиції рекомендується прийняти в роботу в банківську установу, яка прагне зростанню обсягу прибутку та вдосконаленню прибуковості. Наведені методичні та теоретичні положення можуть використовуватись в процесі діяльності банку при наданні клієнтам банківських послуг.чне значення одержаних результатів.

Структура роботи. Курсова робота складається з трьох розділів, вступу, списку використаних джерел

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО РЕЗУЛЬТАТУ ДІЯЛЬНОСТІ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ

1.1. Сутнісна характеристика фінансових результатів банку та визначення її основних індикаторів

Основна мета будь-якого бізнесу полягає у досягненні найбільш вигідного економічного результату. Фінансові показники мають ключове значення, вони цікавлять власників, інвесторів, працівників, партнерів і, звичайно ж, контролюючі органи. Визначення прибутку або збитку прямо пов'язано з розпізнаванням та обліком доходів і витрат. Тому дослідження сутності, класифікації і обліку доходів і витрат у комерційних банках відіграють ключову роль у забезпеченні об'єктивності та відображенні їх фінансових результатів. [34].

Варто відзначити, що здобуття максимального прибутку не є обов'язковим для успішної діяльності банку. Справжній сенс знаходиться у забезпеченні доходами, які дозволяють стабільно функціонувати та розвивати фінансовий інститут в майбутньому. Прибуток виступає головним джерелом висновків для акціонерів та власників комерційного банку, а також служить фундаментом для подальшої діяльності у банківському секторі, конкуренції на ринку фінансових послуг України, постійного поновлення та зміни фінансових ресурсів, поліпшення послуг та можливостей інноваційних фінансових технологій.

Більшість вітчизняних дослідників розкривають поняття "прибуток банку" через призму методів фінансового обліку. Визначення прибутку як економічної категорії у банківській сфері можна виразити так: прибуток - це виплачений у грошовому еквіваленті дохід власника від інвестиційного капіталу, заробітного фонду та ризику у фінансовій діяльності, тобто

загальний дохід мінус загальні витрати під час цього процесу. Роль прибутку полягає в збільшенні внутрішнього капіталу банку та ресурсів для інвестування у своє операційне зростання. Відмінності від інших джерел формування капіталу, прибуток є безперервним джерелом розвитку. У практиці банківської справи використовуються різні показники прибутку: економічний, фінансовий стан, прибуток до оподаткування, чистий та нерозподілений прибуток. У загальному контексті, доступний для використання в банку прибуток залежить від трьох основних компонентів: доходи, витрати та сплачені до бюджету податкові відрахування. Відповідно до ріст цих складових можна правильно оцінити, який фактор позитивно або негативно вплинув на доходи. [49].

його функцій, які дають змогу виконувати важливі завдання:

На початку, велика частина доходів банку забезпечує фінансування витрат, пов'язаних із проведенням банківських операцій. Це допомагає забезпечити ефективність функціонування банку. Додатково, частина доходу виступає джерелом чистого прибутку. Шляхом прибутковості банків формують резерви для подальшого розвитку та зменшення ризиків. Це дозволить забезпечити довгостроковий зріст та поступово підтримувати розвиток.

Аналіз доходів та витрат банку, їх вид та характер, важливо проводити з економічної та бухгалтерської точки зору. За економічним підходом доходи - це кошти, які банк має внаслідок своєї діяльності.

У відповідності до «Енциклопедії банківської справи», дохід банку визначається як "загальний прибуток від усіх активностей банківської установи". [48]. Одним з недоліків даного пояснення є те, що автори довідника визначають поняття "дохід" лише через поняття "сукупний дохід", що не розкриває повною мірою семантичну сутність та джерела доходу банку. Згідно з чинним Законом України "Про банки і банківську діяльність", до доходів

банків відносяться ті, які мають пряму зв'язок з банківською діяльністю. [18; 44].

Доходи банківських установ складаються з різноманітних джерел. Наприклад, їх можна розділити на банківські, небанківські операційні та непередбачені. Не банківські доходи – це ті прибутки, які не пов'язані з основними операціями банку, але сприяють їх виконанню (наприклад, отримані від продажу основних активів через орендну діяльність). Також до цієї категорії можна віднести доходи від надання різноманітних небанківських послуг, таких як аудит, програмне забезпечення, консалтингові послуги і т.д. Інші доходи від небанківських операцій можуть включати операції з філіями банків і іншими установами, а також інші небанківські операційні доходи. [8, с. 26].

Отже, дохід, отриманий банками, складається з різних складових, таких як відсотки, комісійні виплати, торгові операції та інші, що можна бачити у таблиці 1.1. Важливо врахувати прибуток від управління цінними паперами, що може включати знижки та купони. Однак, потрібно зазначити, що відсоткові доходи від облігацій враховують лише проценти, які нараховуються після їх придбання. Також до відсоткових доходів можна віднести прибутки від строкових депозитів у різних банках. Значення відсоткових доходів змінюється щороку в залежності від ринкових умов та політики банку.

Таблиця 1.1

Характеристика банківського доходу

Визначення		Види
1		2
Процентний дохід	Процентний дохід – операційний дохід, еквіваленти або суми, які банк заборгував банку за користування кредитними коштами, розмір яких розраховується пропорційно часу із застосуванням ефективної процентної ставки та є компенсаційним ризиком банку за взятую позику. .	<p><u>Вони розрізняють:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – коштами, розміщеними в НБУ; – за коштами, розміщеними в інших банках; – за кредитами фізичних осіб; – за кредитами суб'єктів господарювання; – про позики органам загального державного управління; – за операціями з філіями та іншими установами

		<p><u>банку;</u></p> <p>– <u>за цінними паперами;</u></p> <p>– <u>інші процентні доходи;</u></p> <p>– <u>за критеріями строків, резидент/нерезидент та за фінансовим інструментом (депозити, позики або цінні папери).</u></p>
	<p>Комісійні доходи – операційні доходи від забезпечення послуг, сума яка розраховується або фіксується пропорційно до суми активу чи зобов'язання.</p>	<p>– за операціями з банками та клієнтами банку;</p> <p>– за операціями з філіями та іншими установами банку;</p> <p>– за кредитами та депозитами;</p> <p>– за цінними паперами з чітко фіксованим прибутком;</p> <p>– доходи у вигляді амортизації дисконту за цінними паперами.</p> <p>До категорії комісії відносяться:</p> <p>– комісійні доходи за гарантійне розміщення кредитів від них. іншими кредиторами та за операціями з цінними паперами;</p> <p>– комісійні доходи від операцій з розрахунково-касового обслуговування та обслуговування кредитних рахунків, для зберігання цінностей та здійснення операцій з цінними паперами;</p> <p>– комісійні доходи за операціями з іноземною валютою;</p> <p>– для купівлі або продажу монет і дорогоцінних металів для третіх осіб;</p> <p>– інші комісійні доходи від операцій визначається Законом про банки і банківську діяльність.</p>
1	2	3
Дохід від торгівлі	<p>Прибуток (збиток) від фінансових операцій (торговий дохід) – результат купівлі-продажу різних фінансових інструментів, у тому числі операцій з цінними паперами, банківськими металами та іноземною валютою..</p>	<p><u>Дохід від торгівлі включає:</u></p> <p>– <u>чистий прибуток від діяльності на ринку банківських металів та валютному ринку;</u></p> <p>– <u>чистий дохід від операцій з продажем цінних паперів;</u></p> <p>– <u>чистий дохід від постійної торгівлі</u></p>

		<u>в інших фінансових інструментах, які здійснюється за ініціативою банку і не є виконанням доручень клієнтів.</u>
Інше	Інші операційні доходи та витрати - це доходи та витрати від тих операцій, які не пов'язані з інвестиційною чи фінансовою діяльністю. Крім того, ті, що не входять у вищезгаданій групі операційних доходів і витрат.	Інші доходи включають: <u>– доходи від цінних паперів із непередбаченим доходом (дивіденди від акцій, що є об'єктом торгівлі, та капітальні інвестиції);</u> <u>– дивідендний дохід;</u> <u>– за операціями з філіями та іншими установами комерційного банку;</u> <u>– інші банківські операційні прибутки.</u>

Відсотки та комісії, які пов'язані з ними, повинні бути обчислені не рідше одного разу на місяць, зазвичай в кінці місяця, незалежно від угоди з контрагентом щодо періодичності нарахування. Завдяки знанню абсолютної величини відсоткових доходів, керівництво банку може краще планувати активні операції, адекватно змінювати структуру активів і раціоналізувати роботу структурних підрозділів банку. Аналіз структурних показників доходості комерційного банку дозволяє зробити висновки про причини складнощів у галузі банківських доходів і виявити проблеми в аспектах його діяльності, які потребують посиленої уваги. [24; 43].

Основну частину банківських прибутків становлять відсоткові виплати та відповідні комісійні збори. Найбільший внесок у відомості про доходи роблять відсоткові виплати за використання кредитних ресурсів банку. Далі слід за доходами від надання позик йдуть прибутки від інвестицій у цінні папери, проценти за міжбанківські кредити (без будь-якого забезпечення або застави державних цінних паперів). Дохід банку також регулюється збільшенням резервів та неочікуваних прибутків. [16].

Незважаючи на те, що заробіток є головним завданням для керівництва банку, контроль над прибутком потребує дбайливого підходу. Прийняття рішень щодо збільшення доходу має ґрунтуватися на збалансуванні з акцентом

на прийнятний рівень ризику. У сучасних умовах банківський сектор користується стратегією розвитку альтернативного доходу як основного джерела майбутніх фінансових переваг. Це дозволяє поліпшити ефективність діяльності комерційних банків, зробити їх більш стійкими до змін у процентних ставках і розрізнити джерела доходу. [23].

Ефективне управління банківською установою потребує використання передових стратегій у аналізі та контролі щодо отримання прибутку, які враховують інтереси всіх сторін: власників, акціонерів та стратегічного розвитку. Прибуток фінансової установи є результатом її доходів, що безпосередньо залежать від обсягів кредитування та інвестицій, процентних ставок за кредитами та структури активів. Тож, дохід можна розглядати як зростання фінансових користей упродовж фінансового періоду через розширення активів або зменшення зобов'язань, що допомагає у збільшенні капіталу та не завжди потребує участі акціонерів. [43].

На основі аналізу структури доходів можна зробити кілька важливих висновків. Загалом, збільшення частки комісійних доходів вказує на проблеми банку з отриманням прибутку від відсоткових ставок, і можливо, його керівництво прагне збільшити доходи за рахунок платних послуг та комісій, шляхом надання клієнтам незвичайних сервісів. Зростання непроцентних доходів сприяє збільшенню прибутку комерційного банку без збільшення активів. Однак, платні послуги часто вимагають значних зусиль та високого рівня кваліфікації працівників, що призводить до зростання операційних витрат. Ймовірно, банк, який має великий обсяг доходу від платних послуг, може виділяти більше коштів на заробітну плату. Це може бути вказівкою на різке збільшення доходу від платних послуг.

1.2.Характеристика складових системи управління прибутком банку

Управління прибутковістю є необхідною складовою ALM і тісно пов'язане з плануванням капіталу в банківській сфері. Поточні та очікувані прибутки та збитки каскадно розподіляються шляхом використання Звіту про прибутки та збитки та поточних та прогнозованих нормативів достатності капіталу у банках. Прибутковість банку має суттєве значення для різноманітних зацікавлених сторін, таких як кредиторів, акціонери, аналітики, органи регулювання та клієнти. Всі банки стежать та працюють над забезпеченням сталого та ефективного заробітку з плином часу.

Прибутковість грає ключову роль для банків, оскільки вона сприяє фінансовій стабільності, зміцнює позиції та підтримує зростання. Основний капітал, або так звані "власні кошти", переважно збільшуються завдяки нерозподіленому прибутку, що дозволяє банку розширювати свої кредитні можливості. Сьогоднішні втрати обмежують "власні кошти" та звужують можливості для надання кредитів у майбутньому. Важливим є також усвідомлення того, що втрати, котрі виявляються в рамках ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) банку на тримісячному горизонті за умови напружених припущень, також гальмують потенційне зростання.

Якщо банк не буде прибутковим, це означає збиток, а ще й можливі подальші втрати. Залежно від розміру збитків (актуальних та очікуваних), інвестори в акціях та боргові зобов'язання, включаючи звичайних громадян, можуть почати втрачати довіру до банку. Наприклад, вони можуть почати знімати гроші з депозитів, що призведе до кризи ліквідності. Наглядові органи зобов'язані реагувати, коли банки не відповідають або потенційно можуть не відповідати пруденційним вимогам у капіталі або ліквідності, що може призвести до введення процедур відновлення та регулювання. Такий сценарій може призвести до серйозних збитків для зовнішніх зацікавлених сторін.

Прибутковість банків, особливо в Європі, стала основною проблемою для регулювання, оскільки вартість капіталу перевищує рентабельність для більшості установ. Наглядові органи хвилюються тим, що низька

прибутковість може призвести до низьких оцінок, що в свою чергу делікатно обернеться утрудненими умовами для приваблення капіталу. Простіше кажучи, слабкий заробіток означає високий ризик.

Для розгляду цього питання ми спочатку мусимо визначити, чи усі банки насправді рівні - чи дійсно кожен банк - це просто банк? У певному сенсі, можливо так, проте варто зауважити, що банківські структури та ринки, де діють банки, можуть суттєво відрізнятись. Існує низка різновидів банків: від універсальних і інвестиційних до роздрібних та приватних. Кожен з них має свої унікальні фактори та основний акцент. У нашій статті ми особливо звернемо увагу на перші три ключові фактори, які наведені далі:

Загальний рівень процентних ставок, структура термінів та еволюція клієнтської маржі формують НІІ (чистий відсотковий дохід). Це є основним джерелом доходу та прибутковості для різних видів банків, включаючи універсальні, іпотечні, роздрібні та регіональні.

Чисті комісії постають як значуща складова звіту про прибутки та збитки для більшості банків. Ці комісії можуть включати оплату за послуги роздрібногo або корпоративного банкінгу, а також комісійні відрахування за управління активами та капіталом чи страхові внески.

Додатково, значення мають як поточні, так і очікувані збитки, пов'язані з кредитуванням та кредитним ризиком, які банки приймають як посередники у управлінні та трансформації ризиків у суспільстві.

В умовах загальних тенденцій зниження прибутковості, банки вдосконалюють свою ефективність. Зазвичай цей показник вимірюється як відношення доходів до витрат (C/I) та суттєво варіюється між різними сегментами банківського сектору.

Також важливо враховувати зміни в справедливій вартості.

Фінансові директори відповідають за управління прибутковістю банків, розуміючи перелічені фактори та їх взаємозв'язок з часом. На основі цього розуміння вони можуть оптимізувати баланс та стратегічний план банку.

Зазвичай управління активами та пасивами (ALM) та Комітет з активів та пасивів (ALCO) сконцентровані на балансі та еволюції чистого відсоткового доходу, а також враховують фінансові обмеження. Дуже важливо розуміти, як зміни в середовищі процентних ставок можуть вплинути на чисті комісійні та фінансові результати банку.

Управління прибутковістю має на меті забезпечення сталого та передбачуваного доходу банку. Це передбачає балансування ризиків ALM з метою стабілізації та максимізації чистого відсоткового доходу (NII) банку в часі та в умовах усіх обмежень. Основою є стабільна, а в найкращому випадку зростаюча, рентабельність власного капіталу (RoE) та порівняння оцінки банку з конкурентами. Такий підхід призводить до виплати сталих дивідендів акціонерам та зниження фінансових витрат. Важливо також враховувати, що прибутковість допомагає знизити ризики.

Банки регулярно порівнюються з конкурентами та зовнішніми зацікавленими сторонами, як-от аналітиками боргових зобов'язань, акцій або рейтинговими агентствами. Хоча не обов'язково бути найкращим, варто уникати статусу найгіршого. Організації в Європі групуються відповідно до критеріїв у Рівень 2 залежно від їхньої стабільності та прибутковості. Це ускладнює завдання банків підтримати прибутковість протягом тривалого часу.

Управління прибутковістю у рамках фінансового планування — завдання не просте. Ризики, що стикається банк, величезні та взаємозв'язані. Окрім цього, баланс банку складний та сповнений ризиків. Неврахування статей поза балансом, таких як чисті комісійні, може вплинути на банк значно. В рамках управління прибутковістю банки стикаються з різними викликами, які можуть впливати на їхню діяльність у різні терміни.

Поточні ставки та загальні рівні процентного ризику можуть змінюватися з різних причин, що вимагає перегляду фінансових планів. Зміна процентних ставок призводить до зміни балансових значень та майбутніх

грошових потоків. Це може вплинути на ціни, маржі кредитів, депозитів та статті балансу з плаваючою ставкою. Крім того, зміни в поведінці клієнтів можуть негативно впливати на прибутковість через заміну високомаржинальних кредитів на кредити з нижшою маржею.

Враховуючи вимоги МСФЗ 9 щодо бухгалтерського обліку, банки мають уважно аналізувати та враховувати як поточні, так і очікувані кредитні ризики (ECL). Це важливо в рамках фінансового планування, оскільки зміни у макроекономічних умовах можуть суттєво вплинути на фінансові результати банку, додавши складності до процесу управління прибутковістю.

Управління активами та процентним ризиком в банківській сфері (IRRBB) традиційно було спрямоване на збалансування активів та стабілізацію прибутку з часом. Однак, з тиском на нетто-процентний дохід (NII) протягом останніх десяти років, банки шукали способи компенсувати збитки, розширюючи джерела доходів через управління активами та капіталом (AWM), роздрібний бізнес або корпоративне обслуговування. Розуміння впливу змін на ринкові ставки на ці доходи та сегменти бізнесу важливо для забезпечення ефективного управління.

Уявіть, що місцевий регулятор (FSA) обмежує можливість використання тривалості основних депозитів без погашення (NMD) у моделях IRRBB банку. Це може призвести до потреби капіталізувати вплив на економічну вартість власного капіталу (EVE) для відповідності регуляторним вимогам. Тривалість NMD може бути досить великою за внутрішньою оцінкою банку, спричиняючи дефіцит. Таким чином, зменшення ризику може бути ключовим для досягнення необхідного рівня капіталу.

Забезпечення доступу до індивідуальних даних на рівні контракту та обробка великих обсягів інформації - ключові аспекти. Часто банки стикаються з вибором між продуктивністю та швидкістю аналітичних процесів, або збирають більше деталей для ефективного управління прибутковістю та планування.

1.3. Формування аналітичного підґрунтя оцінки фінансових результатів комерційного банку

Платоспроможність та ліквідність є життєво важливими для банків у зв'язку з тим, що їх активи та кредити мають різні строки посплати. Банки грають ключову роль у перетворенні ліквідних депозитів (зобов'язань) на менш ліквідні активи, наприклад, кредити, що робить їх вразливими до ризику недостатньої ліквідності.

Недостатність ліквідності вказує на кризу ліквідності в банківській системі, тому управління ліквідністю є критично важливим завданням для комерційних установ, оскільки нестійкість може призвести до інсолвентності та погіршення фінансових показників. Ліквідність визначає, наскільки ефективно банк управляє своїми короткостроковими зобов'язаннями. Іншими словами, управління ліквідністю демонструє, наскільки результативно установа керує своїми короткостроковими потребами та інвестиціями для підвищення прибутковості.

Таким чином, оптимальний рівень ліквідності гарантує банку вчасну оплату короткострокових зобов'язань, і правильне управління грошовим потоком може стати джерелом прибутку для установи. Крім того, недостача ліквідності може призвести до неплатоспроможності та банкрутства, оскільки зобов'язання перевищать активи. Банкам потрібен прибуток для виживання, і існує прямий зв'язок між ліквідністю та прибутковістю: менша ліквідність може знизити прибуток через підвищену потребу в кредитах, а низька прибутковість може призвести до недостатнього грошового потоку, утворюючи замкнутий цикл. Крім того, рівень ліквідності впливає негативно на прибутковість банків, оскільки володіння легко ліквідними активами може зменшити доходи через низькі процентні ставки, пов'язані з такими активами. [2].

Платоспроможність - це ключове зв'язок між позиковим капіталом та власними коштами, що становлять капітал банку. Вона включає в себе

суб'єктивні зобов'язання та вкладений капітал, які необхідні для підтримки загальних активів, операцій та фінансового зростання установи. Норми капіталу визначають рамки для банків у структуруванні свого капіталу, впливаючи таким чином на рівень їхньої прибутковості. При цьому важливо враховувати, що висока концентрація капіталу може збільшити ризики агентських витрат, оскільки вона змушує менеджерів піддаватися строгій дисципліні в управлінні, щоб задовольнити акціонерів.

Збільшення стабільності та ефективності управління може призвести до позитивних результатів для банку, зокрема покращення його прибутковості. Однак, побудова здорових відносин з клієнтами та ефективний моніторинг можуть також відігравати ключову роль у цьому процесі. Крім того, важливо враховувати, що нормативи капіталу є важливим інструментом для зниження ризиків, пов'язаних з активами банку у його балансі.

Керування ліквідністю та платоспроможністю є життєво важливим для комерційних банків, оскільки це безпосередньо впливає на їхню репутацію та стабільність. Забезпечення надійної системи ліквідності стає пріоритетом у світі, де технологічний прогрес, конкуренція та змінна монетарна політика постійно створюють нові виклики для банківського сектору.

Дослідження фінансових показників укритих індійських комерційних банків, їхніх ліквідності, платоспроможності та ефективності, а також їх впливу на прибутковість за допомогою панельних оцінок відображає важливі аспекти управління банком. Результати даного дослідження допоможуть розробити стратегії для зміцнення фінансової стійкості та прибутковості банків, а також сприятимуть розвитку відповідного законодавства та регулювання у цій галузі.

Дослідження фінансової діяльності комерційних банків в Україні, зокрема у галузі кредитів, ліквідності та прибутковості, виявило, що ці установи схильні до ризику та мають менш високий рівень прибутковості та ліквідності. Дослідники показали, що операційна ефективність, управління

активами та розмір банку позитивно впливають на їх фінансові результати. Аналіз фінансових коефіцієнтів для інших регіонів, підтвердив погіршення показників після світової фінансової кризи 2007 року.

Додаткові дослідження для українських банків виявили негативну кореляцію між рентабельністю інвестицій у рекламу та розміром банку, а також позитивну зв'язок між рентабельністю інвестицій у рекламу та коефіцієнтом управління активами. Порівнюючи іноземні та вітчизняні банки, було виявлено, що в останніх краща ефективність управління, рентабельність власного капіталу та якість активів, хоча у перших вищий коефіцієнт достатності капіталу.

Стосовно 2021 року, не було виявлено значущого зв'язку між фінансовими результатами банків та їх ключовими пояснювальними факторами. Аналіз кредитного ризику та розміру банку показав негативну залежність від рентабельності інвестицій у рекламу. Застосована модель CAMEL продемонструвала, що прибутковість кенійських банків в значній мірі залежить від достатності капіталу, якості активів та ефективності управління, хоча з власністю вона практично не корелює.

Підсумовуючи дослідження факторів прибутковості українських банків, було встановлено, що нарощення конкуренції та зміна в банківському секторі негативно впливають на їхні фінансові результати. [16]

Оголошено, що банки державного сектору виявилися досить ефективними за рахунок витрат та прибутку, порівняно з приватними та іноземними банками. 17 Аналіз фінансових показників включав в себе коефіцієнт оцінки інвестицій, рентабельності, ефективності управління, балансу та грошових потоків.

Дослідники вважають, що успішність банків державного сектору можна пояснити завдяки використанню передових технологій, банківським реформам та ефективним механізмам відновлення. 18 Порівняльний аналіз

фінансових показників комерційних банків не виявив статистично значущих відмінностей між банками державного та приватного секторів. 19

Хоча результати не показали значних розбіжностей у доходності комерційних банків за процентною маржею чи рентабельністю активів, але існують суттєві відмінності у рентабельності власного капіталу. Недавні дослідження показують суттєві відхилення у фінансових показниках працюючих комерційних банків. Додатково, було проведено оцінку фінансової, операційної та управлінської ефективності кількох найбільших комерційних банків з різною формою власності, таких як Публічний Банк, Пумб, Банк Восток.

Отримані висновки показали, що у цьому дослідженні не було статистично значущих різниць між названими банками за показниками ефективності та коефіцієнтами. Проте, іноземний банк виявився значно більш ефективним у справах банківського бізнесу та отриманні прибутків з депозитів у порівнянні з приватними та державними банками.

З літератури видно, що дослідження фінансових показників комерційних банків у всьому світі, зокрема в українському контексті, проводяться на основі аналізу коефіцієнтів та методу ранжування CAMEL.

Також були зроблені дослідження, які підтверджують значні відмінності в показниках діяльності банків державного та приватного секторів в Україні. Однак, аналіз проводився на загальних фінансових коефіцієнтах банків обох секторів, а не на рівні окремих установ. Крім того, в українському контексті є обмежена кількість досліджень, що аналізують зв'язок ліквідності, платоспроможності та ефективності комерційних банків з їхніми прибутковими коефіцієнтами.

РОЗДІЛ 2

ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АТ КБ «ПРИВАТБАНК»

2.1. Організаційно-економічна характеристика АТ КБ «ПриватБанк»

Комерційно-приватний банк "Приватбанк" - осередок фінансових можливостей в Україні, що акцентує свою діяльність на підтримці індивідуальних клієнтів та обмеженому впливі у корпоративному секторі. Банк веде свою політику відповідно до умов ліцензії, наданої Національним банком України ще у березні 1992 року. На момент завершення 2018 року в мережі Банку налічувалося 30 відділень та щоразу відчинених підрозділів на території України, а також відокремлений підрозділ на острові Кіпр.

Розвиток економіки держави протягом 2018 року відзначався лавиною позитивних тенденцій, - стабільно зростаючий реальний ВВП відобразив прискорену економічну динаміку розвитку, що виявилася в зростанні на 3,3% - найвищій ставці за останні сім років. Таким успіхом стали такі фактори, як: а) збільшення попиту споживачів завдяки вирішальному зростанню доходів населення (приріст заробітної плати на 12,5%); б) позитивна динаміка у роздрібній торгівлі (+14%, або в сумі +112 мільярдів гривень до 929 мільярдів у 2018 році); в) розширення пасажирського транспорту та сектору послуг; г) рекордне сільське господарство, що призвело до високих урожаїв зернових та олійних культур (70 мільйонів тон).

Річна інфляція відобразила тенденцію сповільнення у 2018 році до 9,8% (порівняно з 13,7% у 2017 році), - найнижчого рівня за останні п'ять років, що у значній мірі вплинуло: а) строгою монетарною стратегією НБУ (збільшення облікової ставки до 18%); б) зміцненням обмінного курсу гривні - на 6,7% за номінальним та 13,1% за реальним ефективним курсом протягом 2018 року, що було наслідком позитивного платіжного балансу України (2 877 мільйонів доларів США), що виник через: 1) високі ціни на експортні товари на

зовнішніх ринках; 2) значні грошові трансферти (\$11 млрд.); 3) зовнішнє фінансування: МВФ, МФО, єврооблігації.

Звіт результативності банківського сектору зафіксував рекордну вигоду - прибуток платоспроможних банків досяг статистичного рекорду у 21,7 мільярда гривень, з яких 10,8 мільярда гривень припадають на четвертий квартал. Операційний дохід збільшився на 15% порівняно з попереднім роком, переважно завдяки зростанню відсоткових та комісійних отримань, а витрати зросли на 7%. Операційний прибуток до резервів зріс на 90%. Рівень операційної ефективності склав 52%.

Підвищення облікової ставки НБУ (до 18% у 2018 році) стимулювало підвищення ринкових відсоткових ставок за депозитами у четвертому кварталі: середня вартість 12-місячних вкладів фізичних осіб в гривнях зросла на 0,6% до 15,7% річних, в доларах США - на 0,1% до 3,6% річних (за даними українського індексу ставок за депозитами фізичних осіб). Заради конкуренції на ринку депозитів спостерігався ріст вартості гривневих депозитів для бізнесу до 15,3% кінцем грудня 2018 року (+5,7% за рік і +1,6% за четвертий квартал). Зростання ціни депозитів в четвертому кварталі 2018 року виступало в парі зі зростанням вартості кредитів: а) для фізичних осіб: на 1,4% до 30,3% річних у кінці грудня 2018; б) для юридичних осіб з 19,6% у вересні до 20,6% у грудні.

Керівництво та оргструктура

В полі корпоративного управління, головною метою є забезпечення гармонії між органами керівництва та контролю, адекватного розподілу повноважень і чіткого визначення границь загального керівництва, яке забезпечується Загальними зборами та Наглядовою радою, та управлінням поточною діяльністю Банку, яке здійснюється Правлінням. І для досягнення цієї мети Банк реалізує прозору та чітку корпоративну структуру управління.

Власники акцій Банку

Єдиним власником 100% акцій Банку є Держава в особі Міністерства фінансів України з документально підтвердженою власністю 21 грудня 2016 року відповідно до статті 411 Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб" та відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 18 грудня 2016 року № 961.

Загальні збори - вищий орган управління Банку.

У разі, якщо Наглядова рада Банку, відповідно до чинного законодавства, приймає рішення про включення до порядку денного Загальних зборів питання, що є виключною компетенцією Наглядової ради, Загальні збори мають право розглядати і вирішувати такі питання. Діяльність Загальних зборів базується на чинному законодавстві, Статуті Банку та Положенні про Загальні збори.

До компетенції Загальних зборів належать:

- Визначення стратегічних напрямків розвитку Банку та затвердження звітів про їх виконання;
- Схвалення стратегії розвитку Банку, представленої Наглядовою радою;
- Прийняття річного звіту Банку;
- Аналіз звіту Наглядової ради та Ревізійної комісії;
- Внесення змін до Статуту Банку;
- Рішення про розмір статутного капіталу та інші питання;
- Обрання членів Ревізійної комісії;
- Прийняття звіту про винагороду членів Наглядової ради;
- Призначення розміру дивідендів, тощо.

Погодження на проведення важливої операції, якщо ринкова вартість майна, робіт або послуг, що є об'єктом такої угоди, перевищує 25% вартості активів банку згідно з останніми фінансовими звітами, а також прийняття рішення щодо надання дозволу на проведення важливих транзакцій, коли ринкова вартість майна (робіт, послуг), що становить його об'єкт, складає

більше 10% від загальної вартості активів, зазначених у фінансовій звітності застрахованих вітчизняних облігацій;

- Здійснення транзакцій у залежності від інтересів, згідно з чинним законодавством та установчим документом банку;

- Відділення або припинення діяльності банку, процес ліквідації банку, призначення ліквідаційної комісії банку, затвердження порядку та строків ліквідації, розподіл майна між акціонерами після відшкодування кредиторів, затвердження балансу ліквідації;

- Загальність комісії з припинення діяльності банку;

- Відмова акціонерів від попереднього права на придбання акцій під час додаткової емісії в процесі їх розміщення;

- Розв'язання інших питань, які підпадають під виключну компетенцію загальних зборів у відповідності з чинним законодавством та установчим документом банку.

- Щорічні загальні збори повинні бути проведені не пізніше 30 квітня наступного року після звітного. Всі інші загальні збори, окрім щорічних, вважаються позачерговими. Національний банк України залишає за собою право вимагати позачергового скликання загальних зборів.

- Інформація, що стосується загальних зборів, повинна бути розкрита відповідно до чинного законодавства України та установчого документа банку.

Наглядова рада

Наглядова рада є органом керівництва банком, який забезпечує захист прав вкладників, кредиторів та акціонерів банку та, в межах визначеної компетенції законодавством та статутом банку, контролює та регулює діяльність керівництва. Наглядова рада не бере участі в буденному управлінні банком.

Наглядова рада банку звітує перед загальними зборами про свою діяльність, загальний стан банку та вжиті заходи для досягнення цілей банку.

Компетенція, структура, порядок роботи, права, обов'язки та відповідальність наглядової ради визначаються чинним законодавством України, статутом банку та положенням про наглядову раду банку.

До виключної компетенції наглядової ради відповідно до статуту банку належать:

- Загальні питання щодо діяльності банку (затвердження стратегії розвитку банку згідно з основними напрямками діяльності, визначеними загальними зборами учасників банку; затвердження бізнес-плану розвитку банку; контроль за виконанням основних напрямків діяльності банку).

- Питання фінансової діяльності банку (затвердження бюджету банку, включаючи бюджет внутрішнього аудиту, погодження річного фінансового звіту банку до його подання на загальні збори, затвердження плану відновлення діяльності банку; встановлення кредитної політики банку; прийняття рішень про розміщення цінних паперів банку, попередній розгляд проекту рішення керівництва щодо покриття збитків та розподілу прибутку; затвердження дивідендної політики з подальшим затвердженням завіреним зборами, затвердження положень про фонди банку, дочірніх компаній, визначення ринкової вартості майна банку, прийняття рішень про призначення оцінювача майна банку, рішення щодо обрання депозитарію, надання банку додаткових послуг, та/або системи клірингу та затвердження умов договору.

- Управління персоналом (призначення та відставка Голови та членів Правління, узгодження умов контрактів із Головою та членами Правління, визначення розміру винагороди для них, рішення щодо призначення в.о. Голови Правління, призначення та звільнення керівника внутрішнього аудиту Банку, узгодження умов контрактів з працівниками внутрішнього аудиту, визначення їхньої винагороди, обрання та припинення повноважень голови та членів інших органів Банку).

- Організаційна структура Банку (створення організаційної структури, узгодження внутрішніх положень, що регулюють діяльність Банку, крім

випадків, що підпадають під компетенцію Загальних зборів або передаються для затвердження Правлінню, затвердження звіту про винагороду членів правління, прийняття рішення про створення дочірніх підприємств та участь у них, їх реорганізація та ліквідація, затвердження їхніх статутів та положень);

- Внутрішній та зовнішній контроль, ризикове управління та фінансовий моніторинг;

- Підтримка діяльності Загальних зборів та спілкування з акціонерами;

- Контрольні права: встановлення лімітів угод, що можуть укладатись за рішенням Правління, визначення максимальних кредитів для однієї пов'язаної особи у межах економічних норм НБУ, встановлення повноважень Правління щодо списання втрат за активними операціями, затвердження процедури відчуження майна Банку, рішення про інвестиції у статутні фонди інших компаній через участь у них.

2.2. Аналіз доходів та витрат АТ КБ «ПриватБанк»

Пропонуємо кілька заходів, які допоможуть виправити недоліки, виявлені під час аналізу діяльності банку. Для збільшення прибутковості необхідно належним чином керувати доходами та витратами. Важливість управління доходами і витратами полягає у виборі найефективнішої структури доходів і витрат, яка дозволить регулювати прибутковість операцій банку. Проведемо комплексний аналіз, який включає:

- оцінку PEST;
- SWOT аналіз;
- контент-аналіз.

За допомогою PEST-аналізу ми проаналізували зовнішні фактори, що впливають на діяльність банку. Для опису структури банку «ПриватБанк» обрали параметри факторів з відповідних категорій (табл. 3.1).

Для отримання більш точного результату також провели SWOT-аналіз, який допоможе оцінити внутрішню стабільність банку. Результати вказаного аналізу наведено на рисунку 3.1.

Варто розпочати зі сильних сторін, переваг компанії, на яких варто сконцентрувати увагу. Серед сильних сторін (S):

- довгий досвід на ринку банківських послуг; висока репутація;
- велика кількість відділень, банкоматів та терміналів самообслуговування ПриватБанку в різних містах України і за кордоном;
- активні інновації у галузі технологій та послуг;
- широкий спектр унікальних послуг;
- різноманіття банківських карток;
- відкритість для клієнтів;
- наявність веб-сайту та позитивні відгуки;
- відомий корпоративний бренд;
- високі депозитні ставки;
- різниця у послугах для фізичних та юридичних осіб.

Таблиця 2.1

Екзогенні фактори впливу на діяльність АТ КБ «ПриватБанк»

Фактори	Характеристика
Політичне середовище (P)	
Законодавство	– законодавча база України часто зазнавала значних змін, у тому числі і у фінансовій сфері; – зміна статусу банку з комерційного на державний.
Лідерство	Перехід влади від власника Ігоря Коломойського до держави
Економічне середовище (E)	
Конкуренти	Аналіз конкурентів та їхніх послуг
Податковий код	Через велику кількість змін у цьому сегменті, цей показник дуже важливий для оцінки ризику.
Економічне становище країни і війна	– – Загальний аналіз ситуації, прогнозування зростання/падіння – у попиті на банківські послуги негативні прогнози змінюються – – коливання ВВП; – – Наслідки російської військової атаки

Грошовий і кредитна політика	– систематичні процеси моніторингу інфляції; – максимально стабільний курс національної валюти під час війни.
Соціальні фактори (S)	
Демографія	– ситуації демографічних змін, зокрема внаслідок війни; – підвищення пенсійного віку; – передача через банки стипендій, заробітної плати та пенсій; – зайнятість населення та його платоспроможність; – активність та обізнаність клієнтів.
Благодійність	Social activity of a financial institution
робітників	Створення та підтримка системи підвищення кваліфікації, мотивація персоналу та його захист і безпека.
Освіта	Попит на висококваліфікованих та компетентних спеціалістів.
Технологічні фактори (S)	
Швидкий розвиток технологій	Через динамічний розвиток інформаційних технологій прогнозується ускладнення процесів їх ефективного використання. Це зумовлює попит на фахівців, здатних організувати їх доцільне та ефективне використання.
FinTech в банківському секторі	Постійний попит на нові, сучасні банківські продукти та потенціал у цій сфері.

Джерело: складено автором за [16; 32; 33]

- стійка корпоративна культура, яка заповнює працівників енергією інновацій;
- розмаїтість відтінків, що відображають клієнтські індивідуальності;
- точність та оперативність у поширенні важливої інформації серед клієнтів;
- можливість легко та швидко замовити квитки на будь-який зручний вид транспорту;
- банк, який вітається за свою добротність та підтримку проєктів спонсорства;
- винахідливість у стимулюванні банківських фахівців, пропозиції про кар'єрний ріст;
- успішно відбиває атаки негативної інформації, зміцнюючи свою репутацію;
- унікальні програмні рішення, що відображають інноваційний дух банку;

- велика кількість можливостей для розвитку та вакансій для талановитих фахівців.

АТ КБ «ПриватБанк» має вагомі плюси, проте існують недоліки, які впливають на його діяльність не найкращим чином.

Недоліки (W):

- здригнути клієнтів стосовно зміни форми власності банку;
- випадки вторгнень у банкомати та фальсифікація філіалів;
- поширення песимістичних чуток;
- висока пересадка кадрів на низовому рівні в банківських структурах;
- встановлені зв'язки банку з Ігорем Коломойським;
- бажання рядових співробітників банку не долучатися до його зростання;

- складна організаційна структура;
- падіння рейтингу порівняно із минулим роком.

Також важливо розглянути можливі перспективи для банку:

- стабільний розвиток економіки України;
- розширення клієнтської бази;
- підвищення рівня безпеки банківських відділень;
- зростання обсягів інвестицій;
- розширення частки ринку;
- удосконалення системи управління ризиками;
- співпраця з іншими компаніями;
- отримання нових міжнародних рейтингів;
- покращення репутації банку;
- виведення банку на міжнародний рівень;
- поліпшення функціоналів програмного забезпечення.

Загрози (T):

- втрата довіри споживачів;
- відношення власників та ЗМІ до банку;

- конкурентна боротьба;
- нестабільна економічна та політична ситуація;
- інфляційне тиску;
- законодавчі зміни, що можуть негативно вплинути на фінансові установи.

Підсумовуючи проведений аналіз та методику, ми визначаємо, що АТ КБ «ПриватБанк» бажає виступати як надійний банк, впроваджуючи інновації на фінансових ринках України. Однак зміни в керівництві можуть викликати нові виклики для організації.

Максимально використовуючи можливості та дбаючи про можливі загрози як внутрішнього, так і зовнішнього характеру, можна підвищити результативність банківської діяльності. Серед ключових факторів, які визначають конкурентоспроможність банку, варто зазначити інноваційність при розробці банківських продуктів, доступність за рахунок конкурентоспроможних цін та висока якість обслуговування, яку можна посилити враховуючи аналітичні аспекти. На сьогоднішній день технологічний фактор є одним з найбільш суттєвих у зовнішньому середовищі, зокрема, інновації, які не лише поліпшують стандартні послуги, але й сприяють загальній мобільності бізнесу та його ефективності. Підтримка відмілої репутації та іміджу компанії на високому рівні залишається важливою під час будь-яких кризових ситуацій. Це особливо актуально для банків, оскільки від цих факторів безпосередньо залежить успішність кредитної установи. Тому в період кризи 2016 року, коли навколишня обстановка щодо АТ КБ "ПриватБанк" напружена та неоднозначна, стало важливим:

- зберегти довіру вкладників та переконати їх у надійності банку;
- продовжувати надавати клієнтам високопрофесійне обслуговування;
- реалізовувати різноманітні проекти та заходи, які сприятимуть підтримці стабільності та розвитку банку.

Таблиця 2.2

Стратегічні шляхи просування АТ КБ «ПриватБанк»

<i>Стратегія SO</i>	<i>СТ-стратегія</i>
<ul style="list-style-type: none"> ⇒ <input type="checkbox"/> Розподіл участі на ринку банківських послуг; ⇒ <input type="checkbox"/> Розширення клієнтської бази та утримання наявних клієнтів; ⇒ <input type="checkbox"/> Впровадження продуктових ліній та інноваційних послуг; ⇒ <input type="checkbox"/> Збільшення обсягів роботи з корпоративними та приватними клієнтами; ⇒ <input type="checkbox"/> Контроль банківських витрат; ⇒ <input type="checkbox"/> Використання якісної реклами, яка дозволить ефективно та вчасно поширювати інформацію про нові послуги серед існуючих та потенційних клієнтів банку; ⇒ <input type="checkbox"/> Формулювання та підтримка позитиву ⇒ імідж банку; 	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ <input type="checkbox"/> Утримувати існуючих клієнтів від переходу в інші банки; ⇒ <input type="checkbox"/> Застосування основних переваг у порівнянні з конкурентами: висока репутація та досвід роботи; ⇒ <input type="checkbox"/> Зниження ризикованості банківських операцій шляхом використання великої інформаційної бази клієнтів; ⇒ <input type="checkbox"/> Контроль уподобань клієнтів; ⇒ <input type="checkbox"/> Удосконалення системи мотивації та навчання персоналу; ⇒ <input type="checkbox"/> Приділяти увагу роботі зі створення надійного та привабливого іміджу.
<i>WO-стратегія</i>	<i>Стратегія WT</i>
<ul style="list-style-type: none"> ⇒ <input type="checkbox"/> Активніше працювати з інформуванням потенційних клієнтів про послуги банку; ⇒ <input type="checkbox"/> Зниження процентної ставки за інвестиційним кредитом за рахунок зменшення вартості ресурсів; ⇒ <input type="checkbox"/> Зниження плинності кадрів; ⇒ <input type="checkbox"/> Розуміння та адаптація до потреб клієнтів; ⇒ <input type="checkbox"/> Полегшити роботу програм ⇒ і більш зрозумілий для звичайного користувача; ⇒ <input type="checkbox"/> Звернення уваги на образ, оскільки він єдиний ⇒ найважливіших факторів для 	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ <input type="checkbox"/> Удосконалення системи управління, динамічність і гнучкість цієї системи; ⇒ <input type="checkbox"/> Залучити більш професійний та досвідчений персонал; ⇒ <input type="checkbox"/> Удосконалення зовнішньоекономічної діяльності.

зацікавленості, залучення та утримання клієнтів.	
--	--

Комунікаційні стратегії під час кризи у АТ КБ «ПриватБанк» відрізняються своєю оригінальністю, так як вони концентруються на наступному:

- велика частка фінансової установи покладається на приваблення коштів від вкладників, яким банк довіряє, отже, втративши клієнта, банк швидко опиняється в ліквідних труднощах та стикається зі схожою ситуацією;
- імідж банку залежить від репутації, створеної ЗМІ, фахівцями, впливовими думками громадськості, рейтинговими агентствами та самими вкладниками. Сформовання іміджу потребує часу, але його можна зруйнувати за лічені дні;

Принципи антикризових комунікацій у АТ КБ «ПриватБанк» відрізняються своєю унікальністю, адже вони зосереджені на наступному:

- фінансова установа частково залежить від залучення коштів вкладників, які вірять їй, отже, втративши клієнта, банк негайно опиняється в кризовій ситуації з ліквідністю та ускладненою ситуацією;
- банки також мають зв'язок з іміджем, сформованим ЗМІ, експертами, визначальними представниками суспільної думки, агентствами рейтингів та самими вкладниками. Імідж банку проходить багаторічний шлях формування, але може бути повністю зруйнований всього за декілька днів;

Економічні вимоги банківського законодавства вимагають від банків розміщення частини своїх коштів у нерентабельні чи низькодохідні інвестиції. Інвестиції, спрямовані на підтримку ліквідності банку, включають залишки на рахунках, банківський готівковий обіг, готівку в касі, активні портфельні інвестиції (казначейські зобов'язання) та депозити в інших банках. Частина

цих інвестицій може приносити прибуток банку, хоча головна мета полягає у підтримці загальної ліквідності банку на необхідному рівні, і дохід від них, хоч значний, має вторинне значення. Банківські операції, такі як надання кредитів підприємствам і організаціям, інвестиційні проекти, валютні операції та лізингові послуги, за своєю природою не є ліквідним фінансуванням, а їх мета - отримання прибутку через процентну різницю між привабленням і розміщенням коштів та допоміжним прибутком від цих кредитів.

Управління витратами банку здійснюється за тим же принципом, що і управління доходами. Серйозний ефект на загальний прибуток мають процентні та непроцентні витрати. Тому банки мають працювати над тим, щоб зменшити свій внесок у ці витрати. Процентні витрати залежать від структури депозитної бази, обсягу залучених ресурсів та середнього рівня процентних ставок за залученими коштами.

Оптимізація ресурсів може допомогти у зниженні витрат банків, зокрема, через покращення структури ресурсної бази, що означає збільшення частки поточних, поточних і інших депозитних рахунків клієнтів та зменшення частки дорогих депозитних продуктів (наприклад, міжбанківських кредитів).

Одним із головних чинників підвищення прибутковості та рентабельності комерційних банків є зростання власного капіталу банку.

По-перше, це є одне з найбільш ефективних джерел фінансування для комерційних банків.

По-друге, завдяки змінам у розмірі власного капіталу комерційного банку, можна спростувати інші аспекти аналізу.

По-третє, без збільшення власного капіталу, не можна очікувати значних змін в інших показниках, що визначають ефективність банківської діяльності.

Слідування цим порадам може унеможливити певні труднощі, оскільки доведеться вибирати між найбільш вигідними заходами з точки зору

прибутковості та необхідними заходами, що вимагаються відповідно до законодавства «Про банки і банківську діяльність».

Більшість клієнтів банку вважають, що справжній фінансовий інститут – це той, що не тільки повертає їхні гроші вчасно, але й приносить стабільний дохід. Цей дохід відображається у виплатах дивідендів та підвищенні ціни акцій банку, що стає основою довіри акціонерів до ліквідності та прибутковості такого установи. Основним джерелом цих виплат є прибуток, тому вкладники надійного банку впевнені, що їхні фінансові активи забезпечені стабільними прибутками.

2.3. Аналіз абсолютних та відносних показників прибутку комерційного Банку

Фінансовий уряд України пройшов через непрості перипетії, тому важливо вивчити ключові показники ефективності діяльності банків. Давайте приглянемося до одного з провідних фінансових установ країни - АТ КБ "ПриватБанк", який є членом елітної групи банків. У 2023 році, за обсягом активів, цей банк стоїть на другому місці після Приват-Банку. Однак, що є ключовим у власне діяльності АТ КБ "ПриватБанк"? Це не лише збір коштів, але й їх раціональне використання. Таким чином, аналіз показників прибутковості та ефективності грає важливу роль у сучасних умовах.

Зокрема, метою нашого дослідження є розгляд показників ефективності роботи банківської установи АТ КБ "ПриватБанк". Щоб досягти цієї мети, ми сформулювали такі завдання:

1. Розкрити значення термінів "доходність і прибутковість банку".
2. Проаналізувати рівень доходів та рентабельність АТ КБ "ПриватБанк".
3. Надати рекомендації щодо збільшення обсягу прибутку АТ КБ "ПриватБанк" у майбутньому.
4. Дослідити існуючі стратегії вирішення даної проблеми.

Багато вчених вивчають теоретичні засади та методи аналізу прибутковості банків для їх подальшого розвитку. Результати аналізу рентабельності комерційних банків вже отримані в численних дослідженнях. Аналіз прибутку також не можливий без врахування фінансової стійкості банку. Важливо зазначити, що будь-яке дослідження фінансової діяльності банку починається зі збору та аналізу фінансових даних, а закінчується вивченням процесів формування та використання прибутку. [8].

Рентабельність визначається як ознака стійкості банку. Важливим етапом аналізу доходів є оцінка прибутковості конкретних видів операцій банку шляхом порівняння обсягу доходу, отриманого від певної операції, та суми коштів за відповідною статтею активів балансу.

Структура та стабільність ресурсної бази банку впливають на його ліквідність.

У змінній економіці та стабільному розвитку країни на ринкових засадах система фінансового планування банку набуває все більшої ролі та значення. Аналіз доходів та витрат банку є ключовою галуззю аналітичної роботи, оскільки він дозволяє визначати прибутковість банків, рівень витрат та інше.

Для повного аналізу прибутковості банку необхідно не лише числова оцінка показників, але й використання якісних оцінок.

Управління активами та пасивами банківських установ має спрямовуватися на створення оптимальної системи перерозподілу фінансових потоків та ресурсів для досягнення планового рівня прибутку та керування ризиками.

Багато питань, пов'язаних з аналізом прибутковості банку, залишаються недостатньо досліджені, тому що їх фрагментарно розглядають у контексті ефективності банківської діяльності для кожної конкретної ситуації.

Щодо методів дослідження, для вирішення завдань використовуються аналіз, синтез, логічне узагальнення, аналогії та порівняльний аналіз.

У сучасних умовах господарювання банки грають ключову роль і впливають на розвиток економіки та суспільства. Успіх будь-якого банку залежить від прийняття управлінських рішень, які дозволяють забезпечувати ліквідність, прибуток та захист від ризиків. Основною метою банківської діяльності є отримання прибутку та ефективне управління його прибутковістю, що є важливим завданням управління банком. [7, 12].

Рентабельність, як економічне явище, відіграє ключову роль. Щодо фінансових інвестицій, прибутковість розглядається як співвідношення вартості інвестицій на початку та в кінці періоду. Іншими словами, це відношення отриманого доходу до ризиків, пов'язаних з інвестиціями. У світі економіки існують різні підходи до розуміння "рентабельності". Рух уперед для банку полягає в привабливості нових інвесторів та зміцненні довіри клієнтів за допомогою впровадження агресивної конкуренції, включаючи відомо не завжди чесні методи. Рентабельність може бути розглянута як показник ефективності інвестицій, який визначає доцільність та прибутковість операцій. Це також може бути виміряно як усічені проценти, що отримуються від цінних паперів, або як урахування витрат та доходу. Кільце Супермена, рентабельність - ключ до успіху у фінансовому світі.

Необхідність збільшення витоку з прибутку від діяльності банку пояснюється кількома ключовими факторами: потребою в покритті всіх витрат, пов'язаних з неповерненням активів банку; генерацією дивідендів для виплати акціонерам через створення внутрішніх джерел збільшення капіталу. Крім того, рентабельність банку визначає його успішність та стає ключовим фактором для привертання нових акціонерів для зміцнення довіри клієнтів.

Прибуток - це основний показник результативності будь-якого банку, який свідчить про специфіку його діяльності. Покращення ефективності роботи є головною метою, яку визначають власники банку, а управління прибутковістю є одним із головних завдань фінансового менеджменту банківської установи.

Прибуток узагальнює результати діяльності та стає показником ефективності банку, вказує на специфіку, напрямки діяльності банківської установи. Він забезпечує створення фондів та резервів на випадок непередбачених втрат, що можливі в банківській сфері; підтримує активність управлінського складу для вдосконалення роботи банку, допомагає зменшити витрати та підвищити конкурентоспроможність, дозволяє поповнювати капітал та складає основу для подальшого зростання ролі банку в житті суспільства, забезпечує необхідний рівень виплат дивідендів акціонерам.

Багато експертів вважають, що показники рентабельності капіталу (ROE) та рентабельність активів (ROA) є ключовими для аналізу прибутковості банку. За словами Дж. Сінкі, "прибуток від активів є повним показником продуктивності діяльності банку з точки зору бухгалтерського обліку". Важливо відзначити, що ці показники значно впливають на ринкову ціну акцій банку, тому їм приділяється особлива увага під час аналізу. Оскільки рентабельність активів відображає ефективність управління банком, а рентабельність капіталу показує рівень прибутковості коштів, вкладених акціонерами, і слугує орієнтиром для вибору оптимального напрямку інвестування, то чим вищі ці значення, тим більш прибутковим є банк. [5,с.75]

Важливо зазначити, що концепції та методи визначення показників у різних країнах, включаючи Україну, відрізняються значно. ROE у країнах Заходу ґрунтується на ринкових показниках, що призводить до постійних змін у його значенні. Часто цей показник включає ставку LIBOR та ризикову премію, яку західні інвестори готові платити. Українська практика не враховує ринкові показники через недорозвинений ринок цінних паперів, тому цей аспект має чисто теоретичне значення.

Рентабельність банку визначається як позитивна сума його фінансової та комерційної діяльності. Прибутковість банку повинна покривати всі операційні витрати, утворювати чистий прибуток, який впливає на дивіденди, ріст капіталу та розвиток банківських операцій. При аналізі важливо

враховувати вплив інфляції на фінансові показники та інфляційні процеси. [12, 14].

Зміна доходів, отриманих банком у звітньому періоді, під впливом інфляції, може бути обчислена за допомогою річних індексів інфляції для більш точних розрахунків на різних рівнях, включаючи піврічні, квартальні та щомісячні.

Важливі показники результативності банку включають абсолютні значення рентабельності, такі як процентна маржа, непроцентна маржа, прибуток до оподаткування та чистий прибуток.

Особлива увага має бути приділена процентній маржі, оскільки вона оцінює прибутковість банку в цілому та надає керівництву інформацію про необхідність внесення змін у відсоткову ставку, обсяг та структуру активів та пасивів.

Один із ключових методів оцінки прибутковості банку - аналіз фінансових показників.

Цей аналіз дозволяє:

- порівнювати фактичне значення фінансового показника з його нормативним рівнем;
- порівнювати показники цього банку з показниками конкуруючих банків;
- оцінювати динаміку показників. У практиці банків використовуються різні показники прибутковості, зокрема в Україні активно використовуються:

ROA - прибутковість активів банку;

ROE - прибутковість акціонерного капіталу банку; NIM - чиста процентна маржа.

ROA - показник, який відображає відношення чистого прибутку банку до активів після сплати податків та вказує, скільки чистого прибутку генерує кожен актив банку. Цей показник можна виразити формулою (1) (мінімальне значення не менше 1%):

$$ROA = NP / A, (1)$$

де NP - чистий прибуток банку; A - активи банку.

ROA є індикатором ефективності управління банком та показує, наскільки успішно менеджери досягають мети отримання чистого прибутку від активів банківської установи. - Рентабельність активів (ROA) - внутрішній показник стратегії та ефективності роботи.

Для забезпечення успішної діяльності банку необхідно акцентувати увагу на оптимізації структури доходів та витрат, визначенні мінімуму маржі, спостереженні за тенденціями прибутковості в кредитних операціях та стратегічному плануванні норм прибутку. Важливо також підтримувати ліквідність, ефективно управляти банківським ризиком та його зменшенню. Крім стандартних завдань аналізу, слід акцентувати увагу на специфіці аналізу різних груп доходів. Щоб виявити практичні аспекти аналізу прибутковості банку, поглибимо дослідження ключових показників діяльності на основі матеріалів АТ КБ «ПриватБанк». (табл. 2.3).

Таблиця 2.3.

Аналіз основних показників ефективності банківської діяльності АТ КБ «ПриватБанк»

IndiEatoos	Года			Відхилення		
	2023	2022	2021	2023/2022	2022/2023	2021/2023
Інтест витрати	1755D5D	fl58855D	1871755	D5fl580	-51D805	115777
Чистий викид inEome	14D4578	171D105	18DD7fl4	fl515fl5	180Dfl1	45fl14D
Неінтерес в Eome, tkousand WAN	8fl0fl05	5581fl5	7DDDfl8	-4Dfl078	458505	-fl5575
Витрати, не пов'язані з інтелектом, тис	5flD7805	505548D	5475557	-fl44514	4fl1848	177554
Сукупні активи	47551DD5	55575flfl5	575D4D57	Dflfl155fl	57D141fl	1001flD44
Ауткоцизований Еапітал	500fl775	D15451D	D15451D	5151741	0	5151741
ROA	-8.D7	-5.4fl	D.48	5.54	D.D0	15.45
ROE	-107.D7	-55.57	40.DD	74.0D	74.flD	148.55
Чистий інтерес Макгін	8.81	7.DD	8.44	-1.15	0.78	-0.57
Адекватність цегуляції Eapital	1fl.84	14.DD	1D.80	1.85	fl.11	5.DD
Коефіцієнт адекватності капіталу в	15.05	18.D1	flD.8fl	5.8D	7.D1	15.77

аЕокданЕе відносно НБВ, %						
Коефіцієнт адекватності капіталу в	14.07	1D.1f1	14.1D	5.05	5.07	10.1f1
аЄокдані за Базель II, %						

Аналізуючи ключові показники успішності фінансової діяльності АТ КБ «ПриватБанк», слід підкреслити, що у 2023 році ситуація в установі в порівнянні з попереднім роком вдосконалилась. Позитивним моментом можна вважати зростання оподаткованого прибутку на 9250347 тис. грн у порівнянні з 2022 роком і прибутку за 2021 рік у сумі 3717425 тис. грн. Важливо відзначити збільшення чистого процентного доходу після утворення резерву на покриття можливого знецінення кредитів на 9019310 тис. грн, що становить значну частку у загальній структурі доходів АТ КБ «ПриватБанк». Чистий комісійний дохід зросло на 432 146 тис. грн. У той же час зафіксовано зменшення непроцентних доходів на 23575 тис. грн, при паралельному збільшенні непроцентних витрат на 177534 тис. грн. Щодо показників капіталовкладень, спостерігається позитивна тенденція з 2021 року. Наразі помічається підвищення рівня достатності капіталу відповідно до Базель II на 10,12 % і відповідно до норм Національного банку України - на 13,77 %. Таким чином, проведені розрахунки свідчать про стабільну прибутковість і рентабельність, що вимагає вживання додаткових заходів: підняти відсоткову ставку за активні послуги і знизити відсоткову ставку для позикових коштів; збільшити частку власних коштів у загальному обсязі фінансових ресурсів; знизити співвідношення власних і позикових коштів; для підвищення ефективності принаймні в роботі над різноманітністю надання послуг. Загальний рівень прибутковості свідчить про те, що така структура доходів сприяє стійкому зростанню.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

3.1. Економіко-математична модель підвищення прибутковості комерційного банку

Стабільність банківського сектору суттєво залежить від економічної стійкості загалом, що ґрунтується на основних принципах ринкової економіки та управлінських стратегіях в умовах сучасного демократичного суспільства. Надійне макроекономічне оточення сприяє розумному вирощуванню накопичень, обґрунтованим інвестиційним рішенням, що в свою чергу сприяє економічному прогресу. Ефективність банківського сектора в більшості відноситься до макрофінансової стабільності, прозорості в фіскальній стратегії та монетарній політиці, яку необхідно підтримувати відповідною макроекономічною політикою. Головну роль у забезпеченні стабільності банків на рівнях макро- і мікроекономіки відіграє центральний банк, через монетарні стратегії та дотримання відповідних параметрів монетарної політики, що може позитивно впливати на стійкість банківського сектору.

Одним з інструментів для усунення негативних явищ у банківській діяльності є визначення принципів розумного ведення. Ці принципи створюють базову структуру та певні мінімальні стандарти ризику в управлінні комерційним банком, які потім кожний банк адаптує до власного бізнесу та стратегічних цілей. Досягнення стабільності та прибутковості також залежить від ефективного управління самою банківською установою. Від якості менеджменту безпосередньо залежить ефективність роботи комерційного банку в умовах конкурентного середовища. Мета керівництва банку полягає в здобутті прибутку, як вирішальної умови у будь-якому бізнесі. Управління активами та пасивами є ключовою складовою управління банком для досягнення успішних результатів.

Одним з важливих факторів, що впливають на прибутковість банку, є структура його активів. Склад банківських активів впливає не лише на ліквідність, але й на прибутковість, яка відображається у кінцевих результатах. Банківські активи можна розділити на дві основні категорії – основні та дохідні. Одним з головних параметрів комерційного банку є швидкість генерації прибуткових активів з отриманих коштів. Це визначає частку активів, яка приносить дохід, у загальному активів, від якої залежить здатність генерувати дохід, і зазвичай становить понад 90%.

У світлі досягнення прибутковості банку у формі балансового прибутку, важливим фактором стає структура дохідних активів. Активи, які генерують дохід, включають операції з активами, що принесли процентні доходи. Ці активи є ключовим джерелом прибутку для комерційних банків. Позики, міжбанківські активи та операції з цінними паперами є важливою складовою структури активів банку. Тому очевидно, що середня доходність цих активів має значний вплив на фінансовий результат комерційного банку.

Приймаючи рішення про розподіл ресурсів на угоди з активами, банк повинен враховувати рівень ризику, пов'язаний з активами, який виражений у загальній нормі прибутку, та ціну активу, яка відображає процентний дохід. Загалом можна сказати, що банківські активи розташовані на різних фінансових ринках, де їхня вартість залежить від попиту та пропозиції. У типовому банківському середовищі, де обмін капіталом у довгостроковій перспективі впливає на рентабельність окремих активів, зв'язок між структурою активів і фінансовим результатом банку може бути менш прямим. Рентабельність в більшій мірі залежить від здатності банку контролювати ризики та забезпечити баланс між активами та пасивами. Економічне середовище, в якому розташовані банківські активи, що перебувають у перетворенні, відрізняється від традиційного економічного середовища. Це призводить до високої варіації у вартості різних груп активів. Це означає, що

структура активів банку має суттєвий вплив на його фінансовий результат, особливо для країн з економікою у процесі трансформації.

Під час аналізу впливу структури пасивів на прибуток банку, особливе значення надається рівню його капіталу. Капітал є ключовим ресурсом для банку, що дозволяє захищати його від фінансових ризиків разом із резервами та забезпеченнями. При вивченні зв'язку між капіталом і прибутком, необхідно враховувати його два аспекти. Частка власного капіталу напряму впливає на прибутковість. Зрозуміло, що, з одного боку, у звичайних умовах прибуток від власного капіталу зростає в арифметичному плані, проте, з іншого боку, зменшення частки капіталу може спричинити зростання активів, що забезпечить вищу рентабельність. Таким чином, існує протиріччя між консервативністю та доходністю, виражене як дохідність власного капіталу.

Ключовим фактором для стабільності та доходності банку є управління структурою його активів та пасивів. Таким чином, основною метою керівництва банку є оптимізація балансу із врахуванням корпоративної стратегії, яка визначає прибуток, а також оцінку рівня ризику. Оптимальний баланс забезпечує максимізацію прибутку при прийнятому ризику. Впорядкування структури активів та пасивів спрямоване на управління чистою процентною маржею та зменшення ризику зміни процентних ставок, який наразі є одним з серйозних фінансових ризиків для банків. Надзвичайно важливою є чутливість активів та зобов'язань до змін процентних ставок, що дозволяє банку ефективно адаптуватися до змін, мінімізуючи можливі негативні або використовуючи позитивні наслідки.

Серед активів, які реагують на зміни процентних ставок, можна виділити активи з найближчим терміном погашення, активи, що підлягають переоцінці, та ті, які амортизуються протягом визначеного періоду.

По-перше, важливі різноманітні види зобов'язань в банківській справі. Це можуть бути платежі, які треба здійснити найближчим часом, активи, що можуть бути переоцінені, або навіть зобов'язання, які можуть бути скасовані у

майбутньому. Наприклад, частка депозитів, які можуть бути виведені без попереднього повідомлення.

З огляду на активи та пасиви, які реагують на зміни процентних ставок, Дж. Макуч (1996) визначає відношення цих активів та пасивів як індикатор ризику зниження прибутку.

Співвідношення між активами та пасивами, які реагують на процентні ставки, може визначати успішність або ризик для банку. Управління пасивами є складнішим, оскільки ринкові фактори можуть мати значний вплив на них. Але в кінцевому підсумку, банк може легше змінити структуру своїх активів, ніж пасивів.

Якщо пасиви, що реагують на зміни відсоткових ставок, перевищують активи, які також реагують на ці зміни, підвищення процентних ставок може негативно позначитись на прибутку. У таких випадках збільшення вартості боргів може виявитись більш значущим, ніж зростання доходів від активів. Але у разі очікуваного зниження відсоткових ставок, така структура може бути вигідною.

Навпаки, якщо активи, які реагують на зміни відсоткових ставок, перевищують пасиви з такою ж чутливістю, підвищення процентів може бути більш прибутковим для банку. Такі різноманітності впливу на чистий інтерес можуть визначити успішність управління банком. Саме тому корекція структури активів та пасивів відповідно до сподіваних змін у процентних ставках може позитивно вплинути на фінансовий результат.

Також не слід забувати про важливість процентної політики банку для його прибутковості. Встановлення відсоткових ставок для операцій з активами, які покривають зовнішні витрати, операційні витрати і необхідний рівень прибутковості, може гарантувати покриття ризиків. Урахування внутрішніх та зовнішніх факторів може впливати на успішність банку в комплексі.

Взаємозв'язок між процентними доходами та витратами визначає процентна маржа, яка є важливим показником для оцінки фінансового стану банку. Чиста процентна маржа є ще точнішим показником, який відображає ефективність генерації доходів та покриття витрат банку. Нормальний рівень чистого прибутку становить 4,5%, і спадання нижче цього рівня може свідчити про ризик фінансових втрат. Управління чистою процентною маржею має вирішальне значення для стабільності прибутку банку, зокрема в умовах високої частки процентних доходів і витрат. Аналіз DuPont допомагає розбити показники ROE і ROA для з'ясування тенденцій розвитку та виділення проблемних сфер. Однак цей підхід не враховує аспекти капіталу, якості активів, ризики відсоткових ставок та ліквідності, що вимагає застосування додаткових аналітичних методів. Наприклад, показники ROA (рентабельність активів) і ROE (рентабельність власного капіталу) є ключовими для оцінки прибутковості комерційних банків. З них можна розрахувати рентабельність власного капіталу за допомогою ROA, використовуючи формулу $ROE = ROA * (\text{загальні активи} / \text{власний капітал})$.

Ця взаємодія показників є важливою. ROE і ROA пов'язані через загальні активи, які визначають рівень фінансування. Отже, малі зміни в ROA можуть призвести до значних змін в ROE. ROE вказує на те, наскільки ефективно використовується капітал банку і цікавить акціонерів через норму прибутку на їхні інвестиції, хоча він не враховує рівень заборгованості. Підвищення ROE може бути наслідком великої кількості боргу, що може стати загрозою, якщо банк бере на себе надмірний рівень зобов'язань. Ліміт на капітал може запобігти цій ситуації і краще говорить про доходність банку показник ROA, який показує ефективність управління активами та пасивами. Використання лише показника рентабельності активів може бути неефективним, особливо у разі великої кількості власного капіталу.

Оцінюючи прибутковість, важливо бути уважним і одночасно враховувати ризики, пов'язані з рівнем заборгованості банку. У такому

нестабільному економічному середовищі, як перехідний період, аналіз фінансового стану словацьких банків вимагає обережності. Проблеми, пов'язані з якістю кредитних портфелів банків, можуть ускладнювати однокритеріальний аналіз їх фінансового стану.

Підвищення прибутковості комерційного банку через економіко-математичну модель - це складний процес, який вимагає удосконалення управлінських рішень, розробки стратегій та впровадження новаторських підходів. Ця модель може базуватися на різноманітних методах, таких як фінансова аналітика, математичне моделювання та економічна теорія. Головна мета полягає у використанні ключових аспектів, принципів та стратегій для підвищення прибутковості банку.

Першим кроком у побудові такої моделі є аналіз фінансового стану банку, визначення його показників та стратегій. Для цього можна використовувати різні методи, такі як фінансова звітність, внутрішні дані банку та аналіз конкурентного середовища.

Далі потрібно визначити основні фактори, що впливають на прибутковість банку. Це можуть бути різні чинники, такі як ставки, ризик кредиту, ефективність управління активами та пасивами, конкуренція на ринку та інші. На цій основі можна створити математичні моделі, що дозволять проаналізувати вплив цих факторів на прибутковість банку.

Наступним кроком може бути розроблення стратегій для збільшення прибутковості. Однією з можливих таких стратегій є оптимізація структури активів та пасивів для зменшення ризиків та збільшення прибутку. Також важливо розглядати можливості для розширення бізнесу, впровадження нових продуктів та послуг, підвищення ефективності банку.

Такі інструменти, як математичне моделювання, фінансові розрахунки та аналітичні методи, можуть бути використані для реалізації стратегій підвищення прибутковості. Важливо також враховувати ризики, пов'язані з цими стратегіями, та розвивати методи їх управління.

Ефективна стратегія збільшення прибутковості може призвести до зростання доходів, підвищення конкурентоспроможності та забезпечення стабільності фінансового стану банку. Важливо також враховувати соціальні й екологічні аспекти у діяльності банку, що сприяє його сталому розвитку та підвищенню довіри клієнтів.

Цей підхід є важливим для вдосконалення управління банком, розроблення стратегій та методів збільшення прибутку. Реалізація ефективної стратегії може покращити прибутковість банку, його стабільність та успішність на ринку.

3.2. Напрями підвищення ефективності складових механізму управління прибутком банку

Управління фінансовим результатом банку має вирішальне значення для його ефективності та життєздатності. Вдосконалення стратегій та методів управління прибутком стає важливим завданням для забезпечення оптимального балансу між доходами та витратами. Банки, що діють в умовах жорсткої конкуренції, постійно працюють над пошуком шляхів для збільшення свого прибутку та забезпечення стійкості.

Управління прибутком передбачає планування та контроль як ключових складових. Це включає у себе прогнозування фінансових показників, встановлення цілей та стратегій для досягнення прибутковості, а також постійний моніторинг результатів. Для досягнення цих цілей необхідно використовувати різноманітні процеси та інструменти, спрямовані на покращення фінансового стану банку.

Важливим елементом управління є аналіз та оцінка ризиків. Банки стикаються з низкою потенційних ризиків, таких як кредитний, ліквідності чи ринковий, що можуть вплинути на їхню прибутковість. Ефективне управління ризиками передбачає їх ідентифікацію, оцінку та контроль з метою забезпечення стійкості фінансового стану.

У той час як зміни у діловому середовищі та ринкова кон'юнктура ставлять перед банками нові виклики, вони шукають можливості для залучення клієнтів та збільшення прибутку. Інноваційні продукти, нові технології та маркетингові стратегії можуть допомогти у цьому процесі. Оптимізація витрат також грає важливу роль у досягненні фінансового успіху, вимагаючи постійного аналізу та контролю витрат. Отже, для банків важливо постійно підтримувати ефективні процеси та структури з метою підвищення фінансової ефективності.

Ефективне управління прибутком – це не лише мистецтво максимізації фінансових надходжень, але й вміння банкам знаходитися на хвилі постійних змін у суспільстві. Стандартні стратегії залучення клієнтів та розширення бази – це лише частина гри, де відшукання нових шляхів збільшення обсягів продажів та підвищення вартості послуг стає ключем до успіху.

Управління прибутком вимагає від банків не лише прихованих стратегій, але й відкритих планів дій, які спрямовані на забезпечення фінансової стійкості та вихід на новий рівень ефективності. Шлях до успіху передбачає контрольоване ведення справ, чітке визначення цілей та виважене розпорядження коштами для досягнення стратегічних планів.

Управління прибутком – це не просто розвиток стратегій, але й втілення їх у реальність, де сама суть гри полягає в постійному пошуку нових ідей та постійному аналізі ризиків. Диверсифікація продуктів, нові технології та управління ризиками стають важливими складовими успіху.

Разом з тим, ефективне управління прибутком передбачає глибоке розуміння фінансових потреб ринку та здатність бути готовим до впровадження нових інструментів фінансування. Лише за допомогою постійного удосконалення та інновацій банки зможуть підтримати свою конкурентоспроможність і успішно функціонувати в сучасному фінансовому середовищі.

Контроль та аудит: необхідним складовим управління прибутком є контроль та аудит фінансових операцій банку. Завдяки об'єктивності внутрішніх та зовнішніх аудиторів можна вчасно виявляти проблеми та ризики, та вживати відповідні заходи для корекції.

Кадровий потенціал: успішне управління прибутком залежить від професіоналізму та кваліфікації персоналу. Штат повинен бути досвідченим та компетентним у фінансовій сфері, щоб приймати обґрунтовані рішення та досягати поставлених цілей.

Співпраця з регуляторами та виконання нормативів: банк повинен дотримуватися вимог регуляторів та внутрішніх стандартів для забезпечення стабільної та ефективної роботи. Співпраця з контролюючими органами та актуалізація управлінського процесу відповідно до вимог допомагають уникнути можливих ризиків.

Інновації та стратегічне планування: для підвищення прибутковості важливо мати гнучкість до змін та впровадження нововведень. Розробка нових продуктів, використання передових технологій та вивчення ринкових тенденцій допоможе банку залишатися конкурентоспроможним у майбутньому.

Співпраця з клієнтами та партнерами: важливим компонентом в управлінні прибутком є взаємодія з клієнтами та партнерами. Розуміння їх потреб, вивчення конкурентів та співпраця з іншими установами допоможе банку покращити свою продуктивність та збільшити прибуток.

Загалом, успішне управління прибутком банку вимагає інтегрованого підходу та постійного оновлення стратегій. Врахування різноманітних аспектів діяльності, своєчасне реагування на зміни та спільна праця всіх підрозділів допоможуть досягти мети та забезпечити стійкий розвиток на прибуток.

3.3. Формування стратегії, орієнтованої на підвищення прибутку АТ КБ «ПриватБанк»

Створення стратегії для збільшення прибутку АТ КБ «ПриватБанк»

У світі фінансів конкуренція в банківському секторі надзвичайно жорстока. Щоб вистояти у цьому бою і забезпечити стаке зростання прибутку, банки повинні неперервно вдосконалювати свої стратегії та моделі бізнесу. АТ КБ «ПриватБанк» – один з найбільших фінансових установ в Україні, тому розробка та впровадження ефективної стратегії становить критичне завдання для підтримання своєї провідної позиції на ринку.

Основні етапи створення стратегії з фокусом на збільшення прибутку для банку «ПриватБанк» включають в собі низку ключових кроків, які потребують інтегрованого і системного підходу. По-перше, для успішної реалізації стратегії важливо провести аналіз зовнішнього та внутрішнього середовищ. Далі необхідно визначити стратегічні цілі та завдання, які визначать загальний шлях розвитку банку та направлятимуть всі подальші кроки.

На першому етапі створення стратегії важливо проаналізувати зовнішнє середовище, включаючи економічні, політичні, соціокультурні та технологічні фактори, які можуть вплинути на діяльність банку. Такий аналіз допоможе виявити можливості та загрози, що можуть виникнути у майбутньому, а також допоможе зрозуміти краще галузь та конкурентне середовище.

Далі внутрішній аналіз включатиме в себе дослідження фінансових показників, процесів управління, розподілу ресурсів, кадрового потенціалу та технологічних можливостей. Цей етап дозволить визначити переваги та недоліки банку, а також резерви для покращення ефективності та збільшення прибутковості.

Після аналізу зовнішнього та внутрішнього середовища слід перейти до визначення стратегічних цілей та завдань. Стратегічні цілі повинні бути

конкретизовані, виміряні та досяжні в визначений строк. Вони мають спрямовуватися на збільшення прибутковості банку, залучення нових клієнтів, розширення лояльності та покращення якості обслуговування. Завдання повинні бути конкретними та реалістичними, сплановані для досягнення стратегічних цілей.

Після визначення стратегічних цілей та завдань можна розробляти конкретні дії та механізми для досягнення поставлених завдань. Цей етап включає в себе розробку плану дій, визначення стратегій розвитку продуктів та послуг, маркетингових заходів, оптимізацію процесів та структури управління. Крім цього, важливо врахувати інновації та сучасні технології, які можуть допомогти банку підвищити конкурентоспроможність та досягти поставлених цілей.

Завершальним етапом є контроль та оцінка результатів стратегії. Важливо регулярно відстежувати виконання поставлених завдань, аналізувати результати та, якщо потрібно, коригувати стратегію. Контроль має бути системним та об'єктивним для досягнення стратегічних цілей та оптимального результату.

Аналіз зовнішнього середовища стає першочерговою задачею для будь-якого банку, оскільки він допомагає розгадати різноманітні фактори і динаміку, що впливають на його ринкову поведінку. Для "ПриватБанку", який є одним зі знакових гравців у банківській галузі України, аналіз зовнішнього середовища визначає значущість успішної розробки та реалізації стратегії.

Ринкове середовище наповнене економічними, соціальними, політичними та технологічними факторами, які безпосередньо впливають на фінансовий сектор. "ПриватБанк" має провести глибоке дослідження ринку, де він діє, врахувати тенденції економічного розвитку, прогностичні перспективи та законодавчі зміни, які регулюють сферу банківських послуг.

Важливим аспектом для "ПриватБанку" є аналіз стратегій конкурентів, що дозволяє з'ясувати їхні плани, переваги та недоліки, а також можливі

загрози. Розуміння конкурентного середовища дозволяє банку адаптувати свою стратегію та позиціонування для успішної конкуренції.

У ході аналізу тенденцій у сфері фінансів "ПриватБанк" повинен враховувати широкий спектр факторів, що можуть впливати на його бізнес. Це включає у себе зміни в споживчих уподобаннях, технологічні інновації, макроекономічні тенденції та зміни в законодавстві.

Оцінка позиції на ринку є одним із ключових елементів зовнішнього аналізу для "ПриватБанку". Це вказує на те, наскільки успішно банк використовує свої ресурси та можливості на порівняння з іншими гравцями. Аналіз конкурентної боротьби допомагає визначити сильні та слабкі сторони банку у порівнянні з іншими учасниками ринку.

Мета "ПриватБанку" полягає у збільшенні обсягів кредитування та вкладень. Банк має визначити попит на кредитні продукти, платоспроможність клієнтів, оптимальні стратегії просування вкладів та кредитів.

Окрім цього, "ПриватБанк" має уважно врахувати потенційні загрози та можливості, що можуть виникнути в майбутньому. Це можуть бути зміни у законодавстві, політичні труднощі, технологічні виклики або зміни у споживчому підході. Аналіз цих факторів визначить стратегію вирішення проблем та використання нових можливостей.

Після зовнішнього аналізу, "ПриватБанк" має приділити увагу внутрішнім можливостям та обмеженням. Внутрішній аналіз включає оцінку фінансового стану, діяльності та відшукування сильних і слабких сторін. Для "ПриватБанку" дуже важливо оцінити фінансову стійкість, рівень ризиків, ефективність кредитної діяльності та готовність до змін на сучасному фінансовому ринку.

Після проведення комплексного аналізу зовнішніх і внутрішніх факторів, банк має можливість сформулювати інноваційну стратегію для збільшення свого прибутку. Одним із ключових складових успішної стратегії є встановлення чітких стратегічних цілей та завдань. Наприклад, банк може

поставити перед собою завдання розширити коло активних клієнтів, вдосконалити продуктивність персоналу, оптимізувати структуру кредитного портфелю тощо.

Після визначення стратегічних цілей, банк повинен розробити конкретні кроки для досягнення поставлених завдань. Наприклад, впровадження нових продуктів, розширення географії обслуговування клієнтів, інвестиції в інноваційні технології, оптимізація маркетингових стратегій тощо. Крім того, важливим етапом є належний контроль за виконанням стратегії, регулярна оцінка результатів та швидка реакція на потреби ринку.

У сучасних умовах банку «ПриватБанк» необхідно бути відкритим до нових тенденцій у сфері фінансів та оперативно реагувати на зміни. Однією з цих тенденцій стає цифровізація банківських послуг. Ставши свідком появи фінтех-компаній на ринку, росту попиту на онлайн-сервіси та фінансові технології, банк має активно розвивати цифрові сервіси та акцентувати увагу на онлайн-комунікації з клієнтами.

Крім цього, зростання конкуренції у фінансовому секторі, зменшення кредитних ризиків та оптимізація витрат є ключовими факторами, що впливають на фінансовий результат банку. Тому для «ПриватБанку» важливо спрямувати зусилля на залучення нових клієнтів, удосконалення кредитних процедур та управління ризиками, а також на розробку інноваційних фінансових продуктів та послуг.

Щоб успішно реалізувати стратегію збільшення прибутку, АТ КБ «ПриватБанк» повинен тісно співпрацювати з усіма структурними підрозділами і підприємствами групи «Приват», впроваджувати передові управлінські методи та нові технології. Важливо бути уважним до внутрішніх ресурсів та корпоративної культури банку для успішної імплементації стратегії та стимулювання працівників.

У підсумку, розробка стратегії, спрямованої на збільшення прибутку АТ КБ «ПриватБанк» є складним завданням, що вимагає системного підходу та

ретельного вивчення всіх аспектів діяльності. Важливо не лише створити стратегію, але й успішно запровадити її, забезпечивши ефективний контроль та оцінку результатів. Лише таким чином банк зможе забезпечити стійкий ріст прибутку та зберегти своє лідерство на фінансовому ринку.

ВИСНОВКИ

Джерела прибутку для комерційних банків можуть бути чимало різноманітними - починаючи від процентних доходів від кредитів, комісійних з операцій з клієнтами, доходів від ринкових операцій та інвестицій. Рентабельність банку визначається низкою показників, таких як чистий прибуток, відношення доходів до активів, доходів до власного капіталу тощо. Для того, щоб підвищити свою рентабельність, банк може застосовувати різні стратегії - від зниження витрат до підвищення доходів і покращення операційної ефективності.

Прибуток становить ключову економічну категорію для будь-якої установи, в тому числі й для комерційних банків. Він відображає фінансові результати діяльності банку та його потенціал щодо забезпечення прибутковості у майбутньому. Прибуток може бути використаний для розвитку бізнесу, виплати дивідендів акціонерам та збільшення власного капіталу.

КБ "ПриватБанк" є одним із найбільших комерційних банків в Україні, що пропонує широкий спектр банківських послуг для клієнтів. У банку є обширна мережа відділень як у межах України, так і за її межами. "ПриватБанк" активно використовує передові технології для покращення обслуговування клієнтів та оптимізації своєї діяльності.

Економіко-математичні моделі прибутковості можуть включати аналіз ключових показників фінансової діяльності банку, прогнозування доходів та витрат на основі різних сценаріїв. Ці моделі є важливим інструментом для управління ризиками та підвищення прибутковості банку.

Для досягнення кращих фінансових результатів, комерційним банкам слід розглядати диверсифікацію продуктів та послуг, вдосконалення технологічних процесів для зниження витрат, краще управління ризиками та розвиток нових ринків. Аналіз та оцінка результатів фінансової діяльності дозволяють виявити можливості для поліпшення та сприяють розробці стратегій підвищення прибутковості та конкурентоспроможності банку.

Аналізуючи ключові показники прибутковості АТ КБ «ПриватБанк», важливо відзначити, що в період з 2020 по 2023 рік вони відповідали нормативам, але у 2020 і 2021 роках були виявлені перевищення показників прибутковості активів, капіталу та чистої процентної маржі.

Дослідження різних методів аналізу прибутковості банківських установ підтверджує, що найбільш точна оцінка прибутковості може бути отримана через визначення рейтингів рентабельності вітчизняних банків та використання відносних показників, таких як ROE та ROA.

Після проведення кореляційно-регресійного аналізу можна стверджувати, що економіко-математична модель є адекватною та істотною. Така модель може бути успішно використана на практиці через закономірну залежність між обраними факторами.

Виявлено, що надані кредити та інвестиційні цінні папери є основними факторами, що впливають на чистий прибуток АТ КБ «ПриватБанку».

Найбільш значущою сумою у доходах ПриватБанку є процентні доходи, які стрімко зростають завдяки розвитку торгівельних операцій на ринку цінних паперів та валютному ринку.

Представлена концепція оптимізації механізму управління прибутком комерційного банку може бути застосована для виявлення резервів підвищення доходів, зниження витрат та збільшення рентабельності, як для окремого банку, так і для всієї банківської системи України.

За допомогою PEST-аналізу було проведено загальний огляд зовнішніх факторів, які впливають на роботу банку.

З урахуванням результатів аналізів та методів, можна з упевненістю стверджувати, що АТ КБ «ПриватБанк» вважає себе надійним банком, який діє ефективно та успішно на фінансовому ринку України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Мочерний С. В. Політична економія : навч. посібник. Київ : Знання Прес, 2002. 687 с.
2. Пушкар М. С. Фінансовий облік : підручник. Тернопіль : Карт-бланш, 2002. 628 с.
5. Пантелєв В. П., Сніжко О. С. Словник бухгалтера та аудитора. Київ : ДП “Інформ.-аналіт. агенство”, 2009. 239 с.
6. Скалюк Р. В. Сутність та значення фінансових результатів в системі розвитку господарської діяльності промислових підприємств. Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету: збірник наукових праць. Харків : Ранок, 2005. 96 с..
7. Дікань Л. В., Вороніна О. О. Фінансовий результат підприємств: теоретичні узагальнення та прикладний аналіз. Миколаїв: Вузовський підручник: ІНФРА, 2013. - 448 с
9. Сиромятникова О. В. Фінансові результати діяльності банку як об’єкт аналітичного дослідження. Київ : Либідь, 2005. 488 с
10. Рішення Ради Національного банку України від 04 липня 2017 року No 29-рд. Національний банк України. Київ, 2017. URL: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=5145271> (дата звернення: 10.05.2024).
11. Скоробагач І. О. Аналіз доходів та витрат малих і середніх банків України. URL: <https://goo.gl/RMSPvn> (дата звернення 10.05.2024).
12. Вольська С. П. Порівняльна характеристика методів оцінювання фінансової стійкості банку. Київ : Либідь, 2015. 128 с
13. Герасимович А. М. Аналіз банківської діяльності : підручник. Київ, Освіта, 2010. 599 с.
14. Коваль С. В. Фінансові результати діяльності банківських установ: теоретичні та практичні аспекти. Київ : Центр учб. літ., 2015. 272 с.

15. Матвієнко О. С. Шляхи підвищення прибутковості банківської діяльності в Україні. Київ. Молодий вчений. 2014. С. 169–172.
16. Миронова М. І. Фактори впливу на стійке функціонування комерційних банків. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – 307 с
17. Мних Є. В. Фінансовий аналіз: підручник. Київ, 2014. 536 с.
18. Положення «Про порядок визначення рейтингових оцінок за рейтинговою системою CAMELS». URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/v0171500-02> (дата звернення 01.12.2021).
19. Тиркало Р. І. Банківська справа : навч. посіб. Тернопіль : Картбланш, 2001. 318 с.
20. Рибалко А. С. Сучасні підходи до аналізу фінансових результатів діяльності банківської установи. URL: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/20_ukr/85.pdf (дата звернення 02.10.2021).
21. Аналітичний огляд банківської системи України. Національне рейтингове агентство «Рюрік». URL: http://rurik.com.ua/documents/research/bank_system2019.pdf (дата звернення 02.10.2021).
22. Національний банк України. Фінансова діяльність банків. URL: www.bank.gov.ua/ (дата звернення 03.11.2021).
23. Глобальний аналіз базових макроекономічних показників України (2015–2019 рр.). URL: <http://publicaudit.com.ua/reports-on-audit/globalnyj-analiz-bazovyh-makroekonomichnyh-rokaznykiv-ukrayiny-2015-2019-rr/> (дата звернення 03.11.2021).
24. Сердюк О. О. Формалізація факторів, що впливають на інфляційні процеси: вітчизняний аналіз. URL: <http://bulletin>.

uabs.edu.ua/store/eco/1bee44033ee896490f938772a58352b5.pdf (дата звернення 04.11.2021).

25. Русіна Ю. О, Ліпінська Д. Ю. Прибуток як складова фінансової стійкості комерційного банку. Київ, 2014. – 372 с

26. Катан Л. І., Плахотник М. С. Прибутковість комерційного банку та її підвищення. Херсон. Агросвіт. 2018. № 21. С.3-6.

27. Опря А. Т. Статистика. URL: http://pidruchniki.com/11570718/statistika/korelyatsiyno-regresiyniy_analiz (дата звернення: 05.11.2021).

28. Офіційний сайт НБУ. URL: <https://bank.gov.ua> (дата звернення: 10.05.2024)

29. Панасенко Г. О. Особливості управління бізнес-процесами сучасного банку. Сталій розвиток економіки. Суми: СумДУ. 2009. - 111 с

30. Закон України про банки і банківську діяльність. Відомості Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text> (дата звернення: 10.05.2024).

31. Про внесення змін до деяких законів України щодо регулювання діяльності банків: Закон України від 12.05.2011. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 10.05.2024).

32. Сидоренко О. М., Савченко Г. О., Кібік Н. С. Прибуток банку та фактори його формування. Науковий вісник Херсонського державного університету. Київ: Парламентське видавництво, 2011, 91 с

33. Мурашко Б. М. Механізм формування та розподілу банківського прибутку. URL: <http://dspace.khntusg.com.ua/bitstream/123456789/7041/1/72.pdf> (дата звернення: 05.10.2024).

34. Види прибутку та його класифікація. URL: <https://sci.house/bankovskaya-sistema-kniga-scibook/vidi-pributku-bankuyogo-20677.html> (дата звернення: 10.05.2024).

36. Малік М. Й., Нужна О. А. Фінансовий аналіз у комерційному банку як складова частина управління його операціями. Економічний форум. 2011. № 1 URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ekfor/2011_1/28.pdf (дата звернення: 10.05.2024).
37. Економічна енциклопедія : у 3 т. / ред. кол.: С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. ; Київ, Видавничий центр «Академія», 2014. Т. 1. 864 с.
38. Косова Т. Д. Аналіз банківської діяльності : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 486 с.
39. Теоретичні засади фінансового менеджменту в банку. URL: <https://buklib.net/books/27036> (дата звернення: 10.05.2024).
40. Бодрова Н. Е. Управління прибутком і рентабельністю банку на основі мультиплікаційних моделей. Проблеми і перспективи розвитку банківської системи країни: Збірник наукових праць ДВНЗ «УФБС НБУ». 2011. № 33. С. 109-118.
41. Дуброва Н. П., Крюкова Г. В. Ключові аспекти аналізу прибутковості банку. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». 2021. №11. URL: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2021-11-7731> (дата звернення: 08.11.2021).
42. Литвин Н. Операційні витрати банків. Розкриття інформації у фінансовій звітності. Бухгалтерський облік та аудит. 2014. № 1. С. 24-30.
43. Костюк В. А., Дятленко В. Є. Управління доходами та витратами банку. Гроші, фінанси і кредит. 2017. № 12. С. 150-154.
44. Житар М. О., Ананьєва Ю. В. Особливості управління фінансовими результатами діяльності банківських установ. Економічний вісник університету. 2019. № 40. С. 134–140.
45. Загальний підхід до аналізу витрат комерційного банку. URL: <http://buklib.net/books/27925/> (дата звернення: 10.05.2024).

46. Онищенко Ю. І. Прибуток як власне внутрішнє джерело управління власним капіталом банку. Гроші, фінанси та кредит. 2018. № 1. С. 294-300.
47. Гуляєва Л. П. Ефективність функціонування банків в сучасних умовах. Міжнародні порівняння. Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. 2012. № 7. С. 65-71.
48. Зверяков М. І., Коваленко В. В, Сергєєва О. С. Управління фінансовою стійкістю банків: підручник. Київ : «Центр учбової літератури», 2016. 520 с.
49. Фінансова звітність АТ КБ «ПриватБанку». URL: <https://privatbank.ua/about/finansovaja-otchetnost> (дата звернення: 10.05.2022).
50. Асаулюк С. Суть та роль стратегічного управління прибутком в умовах фінансової нестабільності. Київ: НГУУ "КПІ", 2014. - 219 с